

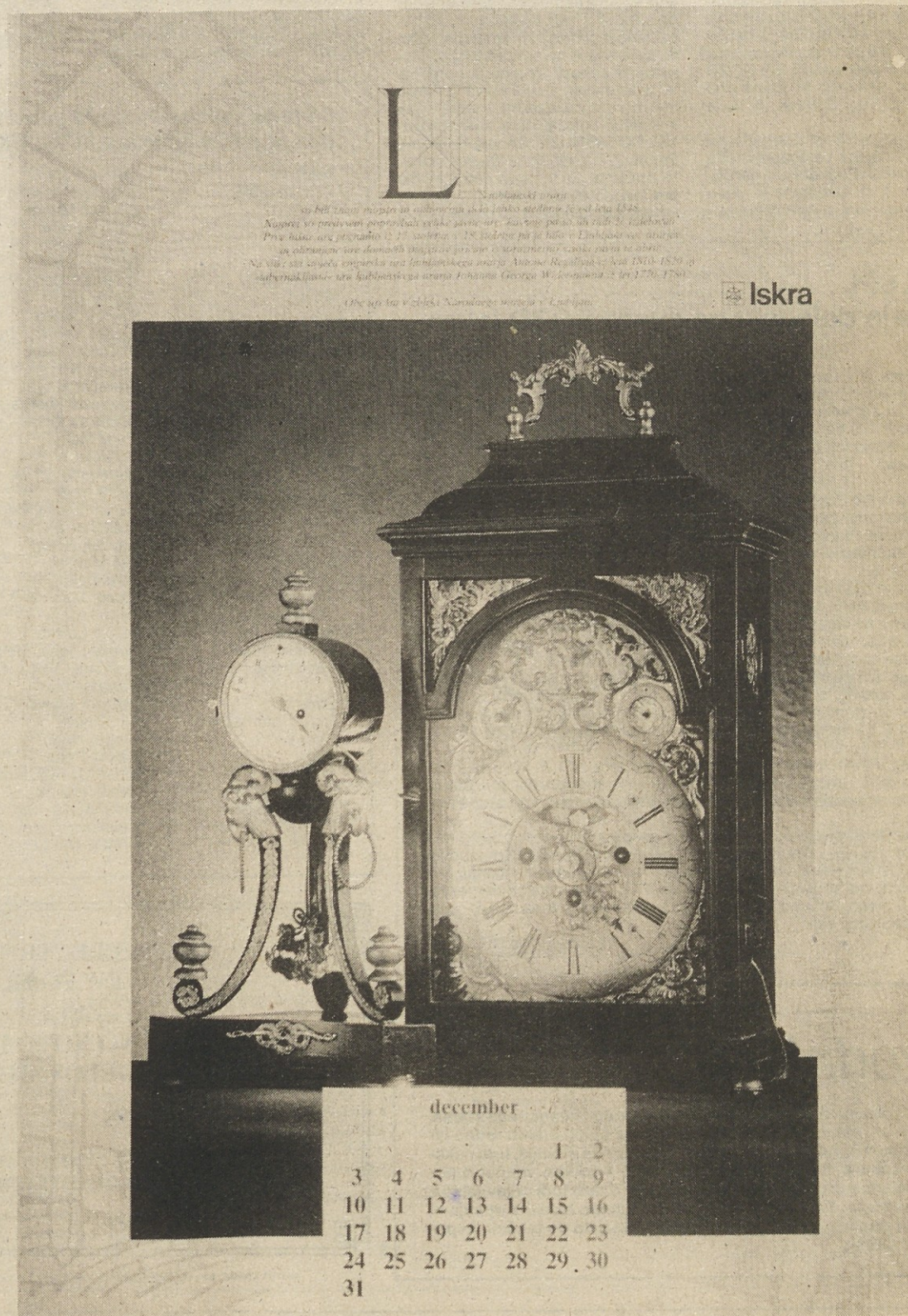
Iskra

V novo leto

Pred nami je novo, v nekem smislu dokaj negotovo in presenečenj polno 1990. leto. Tudi za Iskra. Kajti Iskra v prihodnje, kot delniška družba, nikoli ne bo več takšna kot je bila doslej. In prav je tako. Vendar vse te in bodoče spremembe ne bodo niti majhne, niti neboleče, kar je občutilo že naše glasilo v tem zadnjem, decembrskem mesecu, ko smo spričo napočenih, zlasti finančnih problemov, skoraj prenehali izhajati, ker nam naša številna podjetja preprosto niso mogla poplačati stroškov izhajanja vsem dogovorom in sporazumom navkljub. Zato lahko samo upamo, da bo v prihodnjem letu v tem smislu bolje, saj si zagotovo ne moremo privoščiti ukinitve glasila, ki je doslej polna tri desetletja in več uspešno opravljalo tisto integrativno povezavo Iskrašev, ki bo v novi delniški družbi Iskra še kako pomembna. Kajti pripadnost Iskri bo v novi organizacijski obliki in novih gospodarskih razmerah moderne, evropske, tržne ekonomije še kako potrebna za boljše delo, modernejšo organizacijo in osveščanje slehernega izmed nas, ki naj bi koncern Iskra preoblikoval v moderno, tehnološko uspešno in tržnemu boju naravnano podjetje, sposobno vstopiti enakopravno z drugimi v enainvajseto stoletje.

Morda so nas optimistične vizije v tem smislu prav v tem trenutku malce zanesle preveč v utopijo, vendar vsa ta razmišljanja ob koncu nekega obdobja in začetku novega vsekakor niso odveč, primerne so času, v katerem smo prav na pragu novega leta, za katerega želimo vsem Iskrašem še več uspehov in zadovoljstva, sami pa upamo, da bomo v letu 1990. izhajali redno in tudi v prenovljeni vsebinski in oblikovni preobleki, natanko tako, kot se bo spremenila tudi Iskra sama.

List iz Iskrinega stenskega koledarja za leto 1990.

Osmo seja delavskega sveta SOZD Iskra

Ostajajo le zdravi programi

Iskrin centralni delavski svet je sprejel predlog Pogodbe o organiziranju sestavljene oblike Iskra holding, d. d. in ga posredoval vsem delavskim svetom v delovnih organizacijah v obravnavo.

Poročilo o Iskrinem devetmesečnem poslovanju, določitev predloga Pogodbe o organiziranju Iskre, d. d. in začasno financiranje dejavnosti skupnega pomena v Iskri so bile osrednje teme četrtkove seje Iskrinega delavskega sveta. Pri podajanju in razpravi so sodelovali predsednik PO SOZD Iskra Franc Šifkovič in člana PO SOZD Iskra Vito Osojnik in Jože Godec.

Največ pozornosti so delegati tega za sedaj najvišjega samoupravnega organa namenili Pogodbi o organiziranju Iskre, d. d. Uvodoma je Jože Godec spregovoril o predlogu po-

godbe, ki je v zadnjih mesecih doživel veliko vsebinskih sprememb. V tem kontekstu je ponovno nakazal na odpravljanje neomejene solidarne odgovornosti v Iskri, na ekonomsko neodvisnost podjetij, spremljen način financiranja in na drugačno organiziranje dejavnosti skupnega pomena. V nadaljevanju je tudi Franc Šifkovič med drugim nakazal na izredno težak in kritičen položaj Iskre, katera **NUJNO POTREBUJE ZA** premoščanje trenutnih in bodočih težav svež kapital od zunaj. Za to pa so potrebni trije predpogoji: čvrsto povezana Iskra — kot Iskra holding, d. d., drugačna Iskra

banka in sanacija programov, kar pa bo gotovo povzročilo boleče posledice tudi za zaposlene.

Delavski svet je po krajši razpravi sprejel predlog Pogodbe o organiziranju sestavljene oblike Iskre holding, d. d., vključno z dopolnitvami, ki so jih pripravili na kolegiju glavnih direktorjev, in ga posredoval v obravnavo vsem delavskim svetom delovnih organizacij do 18. decembra. Pogojno pa so sprejeli tudi sklep o financiranju dejavnosti skupnega pomena v Iskri,

d. d., ki naj teče za prvo četrtletje in iz materialnih stroškov članic. Delegati delavskega sveta so sprejeli tudi Poročilo o poslovanju SOZD Iskra v letošnjih devetih mesecih, kjer rezultati poslovanja potrjujejo nadaljevanje neugodnih trendov, ki so se kazali že v prejšnjih obdobjih. Zato naj bi se tudi predlogi za izboljšanje poslovanja, ki so jih sprejeli že v preteklem obdobju, prenesli tudi na devetmesečno poročilo.

VŽ

SKLEPI

8. seja delavskega sveta SOZD Iskra

67. sklep: DS ugotavlja, da je bila naknadno imenovana v odbor za samoupravno usklajevanje Letnega programa SOZD Iskra za leto 1990 Čuk Zdravka iz Magnetov.

68. sklep: DS potrdi listo arbitrov notranje arbitraže SOZD Iskra in jo objavi v naslednji številki glasila Iskra.

69. sklep:

1. DS sprejme Poročilo o poslovanju SOZD Iskra v obdobju 1. 9. 1989.
2. Financiranje dejavnosti skupnega pomena poteka skladno s sklepom odbora za usklajevanje letnega programa SOZD to je, da se mesečne akontacije oblikujejo v odvisnosti od rasti povprečnih OD v SOZD Iskra.

3. Poračun za skupne dejavnosti se odpravi ob koncu leta 1989 v skladu z opravljenimi nalogami.

4. Vse skupne dejavnosti morajo pripraviti pregled zapadlih obveznosti skupno z zamudnimi obrestmi in revalorizacijo. DO — dolžniki pa so dolžni vse zapadle obveznosti nemudoma poravnati.

70. sklep: DS določi predlog Pogodbe o organiziranju sestavljene oblike Iskra holding, d. d. v besedilu z dne 20. 11. 1989, vključno s spremembami in dopolnitvami, sprejetimi na kolegiju glavnih direktorjev DO dne 4. 12. 89 ter ga posreduje v sprejemanje DS podjetij do 18. 12. 1989.

71. sklep: Financiranje dejavnosti Iskra d. d. teče od 1. 1. 1990 najdalj 3 mesece od. do sklepa skupščine iz materialnih stroškov članic kot strošek delovanja sistema. Spremembo financiranja sprejema skupščina Iskra d. d.

Orientacijski stroški delovanja Iskra d. d. za leto 1990 znašajo 3.255 mio \$ in se vplačujejo v dinarski protivrednosti 1/12 ali 271.308 \$ mesečno. V 14-dnevnem usklajevalnem postopku naj se k gornjemu sklepu pridobi pozitivno soglasje od delegacije DO Telematika, Kibernetika, ERO, Elementi, Rotomatika in KEKO. O veljavnosti sklepa bo DS odločil na naslednji seji.

Predsednika DS SOZD
Lea Kolar

Uredniško sporočilo

Ker v mesecu decembru zaradi zaostrenega finančnega stanja, tako v Iskri, kot v našem gospodarstvu na sploh nismo redno izhajali, objavljamo v novoletni in letošnji zadnji številki, tudi nekatero prispevke, ki niso sicer tako ažurni, a govore vendar o pomembnih dosežkih Iskrinih delavcev ter jih zato tudi objavljamo z rahlo zamudo. Zato se bralcem opravičujemo hkrati z upanjem, da v prihodnjem, 1990. letu ne bo več prihajalo do takšnih in podobnih zadreg.

DS je na seji dne 7. 12. 89 potrdil sledečo listo arbitrov notranje arbitraže SOZD ISKRA:

Telekom	Černe Franc
— Inženiring	Avguštin Marjana
— MKD	Šifkovič Marjan
— TIV	Fajmut Franc
— TEL	Torkar Franc
— SSD	Bakovnik Miha
— Terminali	Japunčič Sašo
Unitel	Jug Alojz
Delta	Pučnik Janko
Kibernetika	Skubic Tomaž, Stanjko Dušan,
	Rakovec Franc
Instrumenti	Čučnik Ivo
RO	Vraničar Magda
Elektrozveze	Štaperski Miodrag
Merilna elektronika	Rastislav Vintar
Elektrooptika	Tiselj Maks
Avtomatika	Ogorelec Vlado, Zupan Viktorija,
	Radovanovič Stevo
Orodja	Zadel Peter
Elementi	Kurent Breda, Penca Franc,
	Rostohar Stane
KEKO	Bavdek Peter
MAGNETI	Alič Mensur
Antene	Jere Majda
Elektromotorji	Thaler Mario
Videomatika	Ferne Irena
Rotomatika	Štucin Lojzka
Avtoelektrika	Štrukelj Jože, Štefanič Drago, Turel Sonja
Kondenzatorji	Kramarič Janez, Težak Vida,
	Veselič Milena
Zmaj	Peterlin Samo
Iskra Commerce	Simič Ivan
Servis	Švigelj Nada
IKM	Palma Peter
ZORIN	Krstič Džordž, Mozetič Marjan, Pajk Kati
Invest servis	Marolt Henrik
Srednja šola	Aleš Milan
Banka	Kokotovič Žare
DSSS SOZD	Čenčič Drago

ISKRA ELECTRONICS
NEW YORK

ŽELI

SREČNO NOVO LETO
IN VELIKO DELOVNIH USPEHOV

SVOJIM POSLOVNIM PARTNERJEM
IN VSEM DELOVNIM LJUDEM ISKRE

V stečajnih postopkih zagotoviti večjo vlogo sindikata

Podpreti le tiste vodstvene delavce, ki iščejo delo za vse zaposlene, ne pa po najlažji poti rešujejo probleme z odpuščanjem delavcev • Tudi v okviru širše družbe najti instrumente za reševanje problematike presežkov delavcev • Od vseh vodilnih in vodstvenih delavcev zahtevati jasne in celovite programe

Celotna ponedeljkova seja predsedstva Iskrinega sindikata se je vrtele okrog pobude delavcev podjetja TELA o odgovornosti vodstva Iskre banke in Iskrine sestavljene organizacije za težak gospodarski položaj v Iskri in okrog zahtev po sistemskih rešitvah, s katerimi bi v bodoče preprečevali probleme, ki so se v zadnjih dveh mesecih dogajali v organizaciji TELA (o tem smo že pisali v našem glasilu). V burni razpravi, kjer smo bili priča množici kritik, zahtev in različnih mnenj, so člani predsedstva poudarili, da glede na težke ekonomske in socialne razmere delavcev, ko tudi redni osebni dohodki več ne zagotavljajo normalne socialne varnosti, lahko delavci zahtevajo odgovornost vodstev v primeru zaostanka izplačila osebnih dohodkov. V večini delovnih okolij se delavci zavedajo, da vsi skupaj potrebujemo močno Iskro, pogrešajo pa jasno vizijo, ki bi delavce mobilizirala k skupnemu cilju, trenutno pa se marsikje pojavlja veliko nezaupanje v vodilno ekipo Iskre. Tako so delavci prepričani, da sicer obstaja veliko objektivnih razlogov za trajno nazadovanje Iskre, kakor tudi za delo poslovodne Iskrine ekipe, vendar pa zahtevajo in hočejo predvsem rezultate kot pravo merilo vrednosti vodilnih ekip. Beseda je nanesla tudi na novo vlogo sindikata, ki jo moramo ločevati od vloge vodstev v podjetjih. Vodilni delavci morajo predvsem odpirati perspektivo delavcem, iskati nove programe, ne pa samo odpuščati delavce. Vodstva morajo ponuditi vizijo, sindikat pa mora pretehtati sprejemljivost te vizije s položaja delavcev. Glede na to so tudi na seji poudarili, da podpirajo le tiste direktorje, ki iščejo delo za vse zaposlene, ne pa jih odpuščajo.

V razpravo se je vključil tudi predsednik Iskrinega poslovnodnega odbora Franc Šifkovič, ki je najprej poudaril prepričanje, da ne gre za krizno vodenje, ampak za krizo sistema, saj se s podobnim položajem kot v Iskri srečujejo tudi v drugih slovenskih kolektivih. Dojeti moramo, da starih, mnogokrat umetnih oblik solidarnosti in organiziranosti ne moremo več vzdrževati. Potrebni bodo zahtevni, velikokrat neprijetni posegi, da bi zagotovili nadaljnji razvoj Iskre. Tako je Franc Šifkovič dejal, da delavcem ni mogoče zameriti nezadovoljstva in različnih zahtev po odpoklicih, vsekakor pa to lahko zamerimo vodilnim ljudem na vseh ravneh organiziranosti, ker bi morali probleme poznati. Pri tem je znova nakazal na razdrobljenost Iskre, predvsem pa na probleme odgovornosti vodilnih ekip v temeljnih in delovnih organizacij, ki odhajajo, delavce pa prepuščajo negotovi usodi. »Če hočemo to odpraviti, potrebujemo podporo in zaupanje v vodstvo

sestavljene organizacije,« je dejal Šifkovič, ki je dodal, da v celoti podpira povečano odgovornost, vendar jo moramo definirati na konkretnih vprašanjih in nalogah.

Na njegove besede so člani predsedstva različno reagirali, s tem, da so znova nakazovali na veliko Iskrino krizo, pomanjkanje vizije, na nerazčiščena vprašanja v temeljnih in delovnih organizacijah, na zahtevo jasnih in celovitih programov od vodstev na vseh ravneh, s tem, da bi morali v reševanje problematike presežkov delavcev veliko bolj vključiti tudi širšo družbeno skupnost, v Iskri pa morali dosledno analizirati tudi izvajanje sprejetih sklepov sindikata o presežkih delavcev. Ob koncu ponedeljkove seje so člani predsedstva sprejeli sklepe, ki jih objavljamo v celoti:

I.

1. Predsedstvo KZS meni, da bi morali izvajanje stališč sindikata Iskre o tehnoloških in ekonomskih viških delavcev analizirati v vseh sredinah in zahtevati, v Iskri pa morali dosledno analizirati tudi izvajanje sprejetih sklepov sindikata o presežkih delavcev. Ob koncu ponedeljkove seje so člani predsedstva sprejeli sklepe, ki jih objavljamo v celoti:

2. Predsedstvo KZS meni, da bi morali v Iskra banki dati absolutno prednost pri izplačilih OD uspešnim podjetjem Iskre.

3. Stečajni TOZD, DO ali podjetja v Iskri bi morali biti skrajna rešitev, zato bo sindikat uspešnost poslovnih delavcev ocenjevati predvsem z vidika ali iščejo delo za polno zaposlitev delavcev ali pa se poslužujejo najlažje oblike sanacije z odpuščanjem delavcev.

4. Predsedstvo KZS meni, da je potrebno nadaljevati s prizadevanjem za povečanje družbenih sredstev potrebnih za reševanje tehnoloških in ekonomskih viškov, hkrati pa tudi analizirati ali ne bi v okviru Iskre organizirali nekakšen rizični ali rezervni sklad za reševanje problemov delavcev v prehodnem obdobju.

5. Predsedstvo KZS meni, da se Iskra ne more konsolidirati z lastnimi sredstvi in močmi. Zato bi morala biti prva naloga vodstva Iskre, da pridobi nova sredstva za Iskrino konsolidacijo in razvoj.

II.

1. Predsedstvo KZS je obravnavalo stečaj v TOZD Naprave iz DO Avtomatika in zadolžilo predsednika KZS SOZD Iskra Janeza Šilca, da opravi razgovor z občinskimi sindikalnim svetom in stečajnim upraviteljem.

2. Predsedstvo KZS je tudi menilo, da moramo v stečajnih postopkih zagotoviti aktivno vlogo sindikata.

VŽ

Iskra Kibernetika je postala sestavljeno družbeno podjetje z omejeno odgovornostjo

Iskra Kibernetika Kranj je postala sestavljeno družbeno podjetje z omejeno odgovornostjo

Delavci temeljnih organizacij Iskre Kibernetike so na referendumu 7. decembra 1989 (ob tem, da referendum za enovito podjetje dne 24. 6. 1989 ni bil uspešen) odločili, da se organizira osem podjetij z omejeno odgovornostjo in podjetje za opravljanje skupnih dejavnosti in sicer naslednja podjetja:

Vega Ljubljana

Števci

Mehanizmi

Stikala

Orodjarna

Inženiring

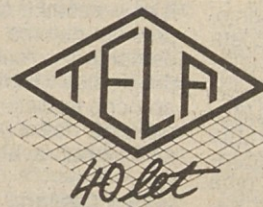
Vzdrževanje

Sestavni deli

Skupne strokovne dejavnosti

Rezultati na referendumu so pokazali resno odločenost za podjetniško organiziranje. Sestavljeno podjetje Iskra Kibernetika se bo povežalo v Iskro holding d.d. Podjetje se bo organiziralo s 1. 1. 1990, pred tem bodo opravljene vse potrebne aktivnosti. Volitve v organe upravljanja bodo 21. decembra 1989.

TOZD	UDELEŽBA	ZA POGODBO	ZA STATUT (v %)
VEGA	88,12	75,99	80,44
ŠTEVCI	88,71	79,27	81,83
MECHANIZMI	87,96	77,16	75,31
STIKALA	93,54	73,90	72,09
ORODJARNA	94,52	63,70	57,20
INŽENIRING	92,72	62,45	61,30
VZDRŽEV.	93,02	59,05	55,55
TSD	94,55	72,51	72,04
RTC	88,51	73,56	75,86
RESTAVR.	88,89	79,37	77,77
DEL. SKUP.	89,23	68,08	66,54
KIBERNETIKA	90,54	72,75	72,70

ISKRA TELA, p. o.

Želimo vas obvestiti, da se je TOZD Tovarna elementov za avtomatizacijo Ljubljana, Savska c. 3 izločila iz DO ISKRA, Industrija za avtomatiko, Ljubljana, Stegne 15b.

Od 6. 11. 1989 poslujemo kot družbeno podjetje ISKRA TELA, p.o., Ljubljana, Savska c. 3 v okviru SOZD ISKRA in smo registrirani pod imenom:

ISKRA

TELA, p.o.,

Podjetje elementov za avtomatizacijo Ljubljana
61000 Ljubljana, Savska c. 3

št. žiro računa. 50100-601-22293

Telex: 31546 YU ISKRA TELA

Telefax: 38 61 313898 ISKRA TELA YU

Naš proizvodni program se ob gornji spremembi ne bi spreminjal. Še nadalje bomo razvijali in proizvajali različne elemente avtomatizacije kot npr.: inkrementni merilni dajalniki, elektromehanski in elektronski časovni in signalni releji, nivojska stikala, induktivna tipala, komparatorji, ipd.

Pričakujemo, da bomo tudi v bodoče uspešno sodelovali in vas lepo pozdravljamo.

ISKRA TELA

Direktor:

Marko Jeglič, dipl. ing.

Snujemo izdelke za prihodnja

To pot smo se v uredništvu odločili nekoliko drugače zabeležiti 22. december, dan ustanovitve JLA. Za okroglo mizo smo v uredništvo namreč povabili vojaške strokovnjake, ki nam naj bi nekaj več povedali o Iskri namenski proizvodnji, (ta trenutno znaša kakih 20% celotne Iskrine proizvodnje), njenem položaju in uspešnosti danes ter njenih perspektivah za bližnje in daljše obdobje. Našemu povabilu so se z veseljem odzvali (po abecednem redu polkovnik Janko Ceglar, svetovalec glavnega direktorja DO Elektrozveze za namenski program, polkovnik mag. Franc Čuk, zadolžen za posebne projekte v DO Elektrozveze, Fedor Gregorič, član PO SOZD Iskra za namensko proizvodnjo, polkovnik Momčilo Stanič, pomočnik glavnega direktorja DO Elektrozveze in polkovnik Miloje Veljić, vodja vojne kontrole kvalitete in zanesljivosti v Iskri. Iz uredništva pa sta se okrogle mize udeležila odgovorni urednik Dušan Željznov in novinar Lado Drobež, ki je pogovor za okroglo mizo tudi pripravil za objavo.

Miloje Veljić:

»Kmalu po nastanku Iskre leta 1947 smo leta 1948 sklenili, da moramo bolj intenzivno delati na programu oborožitve in vojaške opreme pri opremljanju JLA. Generalštab je prav zato formiral ekipo najbolj strokovnih ljudi, ki so bili na razpolago na univerzah in ustanovah, naloga te ekipe pa je bila, da razvije najbolj nujna sredstva in zveze. Prednost sta imela takrat terenski (poljski) telefonski indukcijski aparat in mobilna prenosna centrala. Za to nalogo je bil zadolžen akademik Pavle Savič, izpeljali pa so jo v rekordnem času. Realizacijo tega programa so razdelili med Inštitut Mihajlo Pupin, ki je proizvajal centrale M 50, terenski industrijski telefon PT 49 pa je izdelovala Iskra. Prav proizvodnja tega telefona je prišla v serijsko proizvodnjo, v naši armadi pa so ga uporabljali vse do leta 1970. Njegov naslednik je bil terenski telefonski indukcijski aparat M 63, ki je bil po svojih sposobnostih in kakovosti še boljši od prejšnjega, vsekakor pa sta bila oba vzorna predstavnika kakovostnih in zanesljivih sredstev zvez. Oba telefona sta bila torej prva produkta v Iskri namenski proizvodnji, seveda pa se je ta program z leti razširil.

Franc Čuk:

»V drugi polovici petdesetih let se je začela v Iskri proizvodnja večkanalnih telefonskih naprav, kot so KT 3 in pozneje tudi KT 31, ki so ga proizvajali vse do sredine sedemdesetih let. Proti koncu petdesetih let se je začel tudi nov razvoj sistema za kontrolo streljanja, in sicer v sodelovanju z vojaškimi inštitucijami, program pa je trajal do konca šestdesetih let.

S formiranjem Zavoda za avtomatizacijo in pozneje tudi Tovarne elektronskih naprav, ki je bila prvotno namenjena za proizvodnjo programov s področja opremljanja JLA, se je proizvodni program teh izdelkov zelo razširil, in to na radiorelejne programe in večkanalne telefonske naprave, tako da je v velikem obsegu pokrival vse potrebe v Jugoslaviji. V tem obdobju se je začel tudi program laserskih naprav. Serijske proizvodnje ta program takoj na začetku sicer ni imel, vendar se je s sedemdesetimi leti ta proizvodnja tudi začela in potrebna je bila novo ustanovljena posebna organizacijska enota, kot pozneje — Iskra Elektrooptika. Poleg teh malokanalnih tele-

fonskih in radiorelejnih sistemov je v začetku sedemdesetih let nastal nov program deloma iz kooperacije, deloma pa po lastnem razvoju, večkanalnih radiorelejnih naprav, ki so pokrivale tudi že do 120 kanalov. Ves ta program smo izvajali do konca osemdesetih let, v tem obdobju pa se je že začel lasten razvoj nove družine naprav — RS3B in tudi monokanalnih radiorelejnih naprav RRS7 ter drugih programov, ki so s tem povezani. Ta proizvodnja se je pričela po letu 1980 in se vseskozi normalno in intenzivno razvijala.

Iskra Elektrooptika je v tem obdobju, zahvaljujoč lastnemu razvoju, osvojila celo družino laserskih naprav, tako za kontrolo streljanja kot za druge namene. Tudi s področja radijskih zvez, ki smo jih začeli izvajati v Iskri v začetku šestdesetih let (v Horjulu in pozneje deloma preko IRET-a), so bili zelo pomembni v celotni realizaciji namenskih programov v Iskri. Skratka, v Iskri imamo dolgočasno tradicijo prav v telefonskih in multipleksnih napravah ter v radiorelejnih in laserskih napravah.«

Janko Ceglar:

Iskra ni bila vključena samo v proizvodnjo sredstev za opremljanje oboroženih sil, ki so vezana samo za določeno in eno vrst oboroženih sil, ampak je s svojimi programi, tako v razvoju kot proizvodnji pokrivala celotno področje potreb JLA in teritorialne obrambe in posameznih struktur, ki spadajo v notranji resor. Bila je tudi kooperant mnogim drugim delovnim organizacijam, ki so sodelovale v celotnem namenskem programu.

Poudaril bi rad, da je imela Iskra izredne zasluge tako za opremljanje področja za zveze v JLA, kot tudi širše, in sicer področja, ki spada v domeno vojnega letalstva in vojne mornarice, tako pri neposrednih napravah za radijske zveze kot tudi takšnih naprav, ki se uporabljajo v vojnem letalstvu za radijsko navigacijo.

Glede pokrivanja potreb vojne mornarice in pomorstva je Iskra naredila zelo pomemben korak tedaj, ko se je vključila v program za področje naprav za krmarjenje trgovskih, potniških in vojnih ladij. Pri tem je uporabila izključno svoje znanje in svojo pamet. Ti sistemi in naprave so izredno zahtevni, delovati morajo izredno zanesljivo in za te naprave je Iskra dobila visoka priznanja.«

Miloje Veljić:

»Za Iskrinega bralca in sploh zgodovino Iskrinega sodelovanja pri opremljanju JLA je treba vedeti, da je Iskra začela z materiali in sestavnimi deli, komponentami, agregati in sklopi, potem so tu naprave in šele pozneje kompleksni sistemi. Poudariti je treba tudi, da je Iskra preko materialov in sestavnih delov osvojila tehnologije in te so bile osnova za nadaljnji razvoj drugih programov.«

Franc Čuk:

»V obdobju petdesetih let je Inštitut za elektrozveze veliko naredil na področju komponent. Tako je nastala tudi možnost, da v začetku šestdesetih let popolnoma opustimo uporabo elektronk. KT 31 je npr. ena izmed prvih popolnoma polvodniških tranzistoriziranih naprav, ki je šla v velikoserijsko proizvodnjo v državi. To je zelo dvignilo pripravljenost JLA in tehnološki nivo cele države in same branže. V Iskri od 1960. dalje v namenskih programih sploh ne uporabljamo več nobenih elektronskih cevi in zastarelih komponent. To pa je nastalo ravno zaradi tega, ker so v Inštitutu za elektrozveze namenjali vso pozornost posodabljanju komponent. Tako so nastale tudi vse tovarne komponent — Kondenzatorji, Upori, itd.«

Miloje Veljić:

»Rad bi poudaril tudi to, da so se prav zahvaljujoč najsodobnejši opremi, ki jo je Iskra kupovala, lahko njeni kadri šolali in izpopolnjevali. Ti kadri so razvijali nove programe, odpirali nove tovarne, to pa je bilo pomembno tako za Iskra kot za širšo skupnost.«

Momčilo Stanič:

»V Iskra sem prišel šele pred devetimi leti. Od leta 1980 naprej zasledujem, kaj se konkretno v Iskri dogaja, posebno pa v Elektrozvezah. Moji prejšnji stiki z Iskro opremo v eksploataciji so bili pogojeni z mojim prejšnjim službovanjem. Zasledoval sem, kako postopoma iz leta v leto narašča Iskrin delež na področju vojaške elektronike, predvsem na področju telekomunikacij. Ko govorimo o deležu Iskre v sodelovanju z armado, imamo v mislih predvsem Elektrozveze.

Poudariti moramo, kako se tudi zahvaljujoč Iskri delež domače elektronike, ki je v eksploataciji v armadi, procentualno dviga v primerjavi z uvoženo elektroniko. V šestdesetih letih je Iskra iz lastnega razvoja opremila JLA z radiorelejno napravo. Armada je s to Iskrino napravo pokrila približno 50% svojih potreb, ostale potrebe pa je pokrivala iz uvoza.

Danes pa armada v celoti pokriva svoje potrebe po najbolj zahtevnih napravah iz domačega razvojnega in proizvodnega programa, ki izvira prav iz Iskre Elektrozvez. Ko sem prišel v Iskra, sem se srečal s programom, ki se je pravkar iztekal, kot je prej omenil tov. Čuk; to je bila analogna tehnika, multipleksna in radiorelejna, ki se je razvijala v sodelovanju z zunanjimi partnerji, potem pa se je Iskra osamosvojila in je v začetku osemdesetih let zaključila ta proizvodni program. Vrednostno gledano je bil to največji program, ki ga je jugoslovanska armada v svoji zgodovini realizirala. S tem je JLA pokrila v celoti svoj stacionarni sistem v telekomunikacijah (120 kanalne kapacitete) in ta sistem še danes izredno uspešno funkcioniira.

desetletja

Čas pa zahteva širitev teh kapacitet in Iskra se bo gotovo vključila v ta program.

V tem času smo vpeljali v proizvodnjo nove naprave, ki so razvite doma, in z njimi pokrivalo celotne domače potrebe.«

Fedor Gregorič:

»Z vidika Iskre in zgodovine sodelovanja z oboroženimi silami lahko ugotovljamo, da je eden od najpomembnejših partnerjev Iskre prav JNA. V zgodovini Iskre sta se formirali dve podjetji, ki sta članici ZINVOJ-a — to sta Elektrovezve in CEO. Poleg tega ugotovljamo, da so vsa podjetja v Iskri več ali manj vključena v sodelovanje z oboroženimi silami, Iskra je temu primerno organizirana, programe sodelovanja z oboroženimi silami pa lahko delimo na dva dela: programi iz standardne proizvodnje Iskre, ter specializirani programi za oborožene sile.

Ce se dotaknemo standardnih programov Iskre, so to programi vse od elementov do telekomunikacij, predstavljajo pa 15% do 16% proizvodnje Iskre.

Po drugi strani imamo specializirane programe, ki gredo od znanstveno raziskovalnega dela do razvoja, projektive in do proizvodnje, ti programi pa pokrivajo do 5% skupne proizvodnje Iskre. Iskra je v zadnjih letih sodelovala pri velikih projektih: na področju projekta Kapela in na področju telekomunikacijskih in drugih projektov. Vsi ti projekti so bili izpeljani v zadovoljstvo obeh partnerjev, in lahko za nekatere tudi ugotovljamo, da so bili vzor sodelovanja na področju razvojnega, znanstveno raziskovalnega, proizvodnega dela kakor tudi v eksploataciji. Poudariti moramo, da je Iskra udeležena tudi v izvozu oborožitve in vojaške opreme. Ta izvoz ni majhen, in nam je spodbuda za nadaljnje delo in tudi zadovoljstvo, da smo na tehnološkem nivoju sorodnih firm v inozemstvu in smo jim tudi konkurenčni, in to ne glede na ceno, pač pa tudi na tehnične značilnosti naših izdelkov. Poudariti moramo, da niti ena industrija na svetu ni zrastle brez sodelovanja z oboroženimi silami.

Poudariti moramo, da je JLA naša armada, in zato smo dolžni v lastnem interesu gojiti najboljše odnose z vsemi njenimi inštitucijami, kajti iz tega sledi nadaljnja prosperiteta Iskre in celotne naše družbe.

V Iskri smo temu primerno organizirani in moramo poudariti, da v času, v katerem živimo, je naše sodelovanje zelo dobro, razumevajoče z obeh strani in si takega sodelovanja na področju namenske proizvodnje še želimo v korist vseh nas.«

Janko Ceglar:

»Če posežemo v zgodovino nastajanja Iskre in njenega širjenja od leta 1952 do 1955, je bil takrat bivši Inštitut za elektrorazveze močan steber v prvih posegih pri opremljanju oboroženih sil. Že takrat je za potrebe vojne mornarice in pomorstva naslopljati inštitut izdeloval radijske oddajnike za ladje. To je bil močan poseg v področje elektronike, ostale organizacije, ki so nastajale v Iskri, pa so se lažje in hitreje vključevale v to področje. Kader v takratnem Inštitutu je tvorec uvajanja te tehnike na področju radijskih zvez. Ne bi smeli pozabiti, da Iskra je močna na področju antenske tehnike, ki je v armadi zelo uporabljana v strogo profesionalne namene. Poleg tega je Iskra veliko storila na področju pre-

ciznih mehanizimov za oboroževalno tehniko.

Na področju radiolokacije in radionavigacije pa danes praktično po vsej Jugoslaviji, tudi za civilne namene, obstoja veliko naprav za varno poletanje in navigacijo letal.

Iskrin velik dosežek na področju enega dela radarske opreme so programi, ki danes potekajo izključno na bazi lastnega znanja, lastnih sredstev in lastnega razvoja, pri čemer moramo poudariti, da tu Iskra razpolaga z zelo dobro usposobljenim kadrom.

Momčilo Stanič:

»Posebej bi morali poudariti koristnost sodelovanja z armado na telekomunikacijskem področju, oz. na vseh področjih, ki imajo možnost uporabe tudi v drugih sektorjih. Na primer na tistih programih, ki se začnejo in končajo izključno za vojaške potrebe. Če gledamo telekomunikacijski program je le-ta uporaben tudi na drugih segmentih: armada tehnološko gledano vedno prehiteva vsaj za en tehnološki korak, v elektroniki pa je ta korak sedaj dolg okoli 3 leta. Tisto, kar armada skozi razvoj v tovarnah in inštitutih razvija za svoje potrebe, za vojaške telekomunikacije, nastaja uporaben izidelek, ki je uporaben npr. za PTT, elektrogospodarstvo, civilne namene.

Na vseh skupnih programih gremo v skupne investicije. Armada je torej vedno soudeležena v investicijah. Poudariti moramo, da pri investiranju v skupne programe ne poznamo primera, da bi bila neka investicija zgrešena, kar srečujemo sicer na vsakem koraku pri politično obarvanih investicijah. Armada s svojimi strokovnimi službami in s svojo programsko usmerjenostjo skozi svoje filtre enostavno ne spusti ničesar, kar ni z vseh vidikov jasno pretehtano.

Momčilo Stanič:

Poudariti moramo, da je armada zaenkrat še edina inštitucija, ki skrbi za pametno razporejanje in angažiranje vseh kapacitet — znanstvenih, tehnoloških itd. v mejah Jugoslavije. Skrbi za uravnoteženo angažiranje kadrov po vsej Jugoslaviji in ostalih kapacitet, skrbi — dolgoročno gledano — za šolanje kadrov. Na osnovi tega je armada skupaj z vsemi jugoslovanskimi kapacitetami, razvojnimi in proizvodnimi, prišla do programske delitve.

Na ta način je torej dogovorno prišlo do programske delitve, skozi ta pristop smo skušali maksimalno racionalno angažirati vse razpoložljive resurse v Jugoslaviji. V okviru te programske delitve je Iskra dobila določeni program, ki ga vzgaja od raziskav, razvoja, pa do proizvodnje naprav, sistemov, osvajanja novih tehnologij itd. Danes so teh-

nologije izredno drage in jih nima smisla drobiti.

V tem kompleksu naj omenim, da se v Iskri ukvarjamo z razvojem, ki je proizvodno odmaknjen pet ali več let. Dejansko pa v telekomunikacijski tehniki, ki ima povrh vsega še vojaško zahtevnost kar se tiče eksploatacijskih pogojev, traja raziskava, razvoj, priprava za proizvodnjo, do začetka proizvodnje od sedem do deset let. To ne velja samo za Jugoslavijo, ampak tudi za razviti svet. Naprave te vrste ne nastajajo v krajšem obdobju kot je šest do deset let. Mi se ukvarjamo z raziskavo in razvijanjem sistemov, ki bodo proizvodno startali gotovo šele po letu 1995, za katere je zagotovljena proizvodna perspektiva do 2005. leta, uporabnost pa recimo do 2015. leta. To so dolgoročno gledano izredno motivacijske zadeve za ljudi, ki se konkretno tehnično na tem udejstvujejo, predvsem za mlade strokovnjake, saj zajemajo šolanje, poglabljanje znanja, itd.

Franc Čuk:

»Povedati je treba tudi to, da gre pri domala vseh teh programih za izredno zahtevne in tehnične rešitve, ki jih je Iskra pozneje prenesla tudi na civilni program. Tu mislim predvsem na širše temperaturne obsege, zahteve po vibraciji, po udarcih, po slani, megli, itd. Prav zahvaljujoč tem zahtevam in preizkusom kakovosti, je Iskrin program komponent, naprav in kompleksnih sistemov lažje prodri na svetovni trg.

Miloje Veljić:

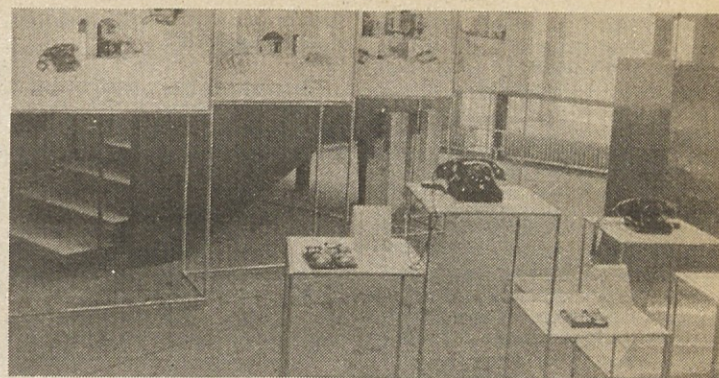
»Res, tudi zato so nekateri Iskrini programi postali izvozno uspešni in zaradi kakovosti in zanesljivosti konkurenčni tujim. Predvsem bi želel opozoriti na laserski program, potem je tukaj telefon M 63 in še bi lahko našteval. Prav ti programi so krepili dobro ime Iskre v tujini. Seveda ne morem mimo projekta Kapela, na katerem je Iskra osvojila tudi druge programe za bojna in transportna vozila.«

Fedor Gregorič:

»Pri posodabljanju oboroženih sil je Iskri mesto zagotovljeno tudi v prihodnje. Že danes lahko ugotovljamo, da se procentualno povečujeta odjem oboroženih sil, predvsem tistih sklopov aparatov in sistemov, ki so nujno potrebni za modernizacijo oboroženih sil, na področju telekomunikacij, avtoelektrike, laserske tehnike, termovizije, radiorelejnih zvez, na področju elementov v D tehnologiji, itd. Že danes opažamo, da se odstotek povečuje, ne pa zmanjšuje. S tem pa bo tudi tehnološki nivo Iskre na civilnih programih dobil podporo, da se bo lažje ujel v današnji tehnološki krizi Iskre na civilnih programih.«

Štirideset let ustvarjalnega znanja in dela

V recepciji Iskre Telekom so domiselno uredili razstavo telefonskih aparatov iz plodne 40-letne zgodovine.

V podjetju Iskra Terminali v Kranju so te dni izdelali petmilijonti telefon, ki simbolizira ustvarjalno 40-letno pot — od prvega aparata ATA-1 v letu 1949 do današnjega ETA-900. Ob jubileju so pripravili slavnostni zbor delavcev in priložnostno razstavo svojih izdelkov.

Nedavna anketa je pokazala, da se domači kupci radi odločajo za Iskrine telefone, saj dobro delujejo in so lepih oblik. Enako odlično oceno izkazuje številna mednarodna priznanja in prodaja na tujih tržiščih. Svojevrstni poklon pa izražajo tudi konkurenčni svetovni proizvajalci s posnemanjem videza izdelkov. Tako si je podjetje pod svoj znak upravičeno zapisalo: »Blagovna znamka Iskre, ki jamči kakovost in design«.

Uspeh seveda ne pride čez noč. Potrebno je bilo vložiti veliko truda in znanja, še zlasti zato, ker je na področju telefonije razvoj zelo nagel. O bogati tradiciji in načrtih Iskrine telefonije je za naše glasilo spregovoril direktor podjetja Miroslav Marc.

— **Tovariš Marc, ob jubilejih se običajno ozremo nazaj, ne zgolj zato, da bi se ponašali z doseženim, marveč zato, ker tisti, ki poznajo svojo zgodovino, bolje obvlada**

duje sedanost in laže načrtuje prihodnost. Predlagam, da v uvodu v nekaj besedah predstavite kroniko pomembnejših mejnikov s štiridesetletne poti.

»Industrija telekomunikacij v Kranju je nastala v prvih povojnih letih, ko pri graditvi porušene domovine ni bil noben napor prevelik. V letu 1949 je po licenci Siemens izdelala 3000 telefonskih aparatov, od tega 500 celo za izvoz. Dobili so ime ATA-1 (kratica

Magister Miroslav Marc, direktor podjetja Iskra Terminali.

ATA pomeni avtomatski telefonski aparat; to tradicijo označevanja Iskra ohranja še danes, le da je leta 1976 črko A nadomestila s črko E — elektronski). Vpeljana je bila tudi proizvodnja induktskega telefonskega aparata ITV in manjših telefonskih central SATC 1/10. Aparat ATA-1 je leta 1956 zamenjal ATA-11 po švicarski licenci Albis.

Izvirnejše oblikovanje telefonskih aparatov se je začelo v šestdesetih letih. Z novimi proizvodnimi prostori, opremo in organizacijo po programih so bile v tedaj novoustanovljeni Iskri Elektromehaniki dane možnosti za obetaven razvoj. Induktorski poljski telefon PTI-63 iz leta 1965 ter telefona ATA-20 in ATA-30 iz let 1967 in 1968 so že sadovi dela naših strokovnjakov. ATA-20 je bil prvi Iskrin aparat, v katerem je bilo vgrajeno tiskano vezje za montažo in povezavo elektronskih komponent. To je bil velik tehnološki korak, še zlasti, če

upoštevamo, da ponekod v svetu podobnega še do danes niso naredili. Prvič je bila za ohišje uporabljena plastična masa, ki je omogočila pocenitev proizvodnje in hkrati večjo mehansko trdnost izdelkov. ATA-20 je bil tudi prvi Iskrin model, ki so ga v svetu kopirali.

Leto 1974 je prineslo veliko tehničnih novosti. V aparatu ATA-40 so mehanski zvonček zamenjali s ton-skim pozivnikom; na voljo je bila tudi izvedba s tastaturo namesto številčnika. Prvič na svetu sploh smo izdelali in patentirali dvosmerni (duplexni) ojačevalnik z mikrofonom in zvočnikom v enem ohišju za pogovor brez uporabe slušalke. Razvit in patentiran je bil tudi nov elektrodinamični vložek, ki je zamenjal oglenega in bistveno prispeval h kakovosti prenosa govora.

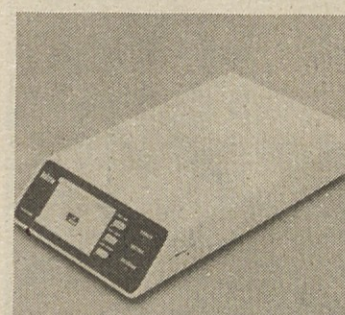
V letu 1976 smo uspeli v vseh evropskih državah patentirati in pri CCITT v Ženevi tehnično atestirati

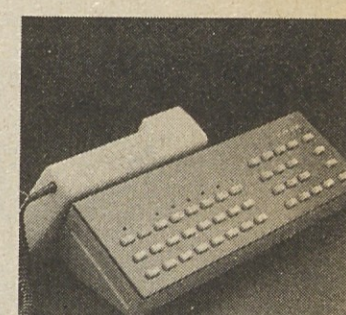
Sodobna oblika je najmočnejši adut Iskrinih telefonov. Na sliki: garnitura Selecrom 04.

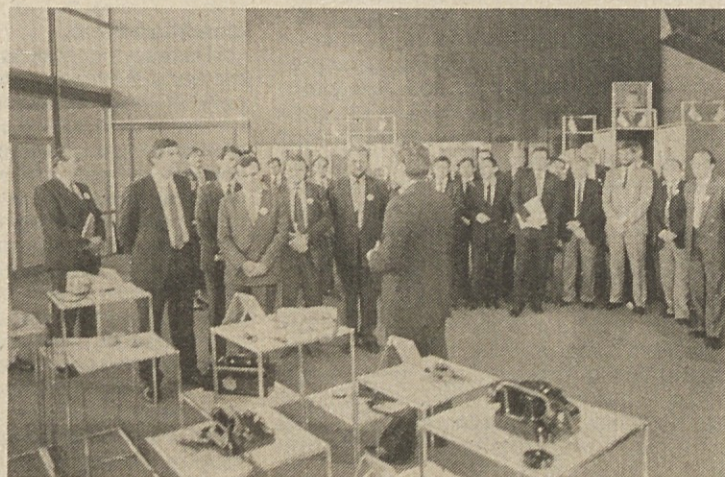
Najnovejši telefonski aparat Avtomatski odzivnik ATOSS.

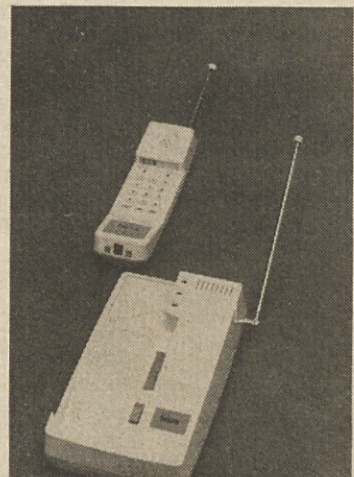
Avtomatski odzivnik ATOSS.

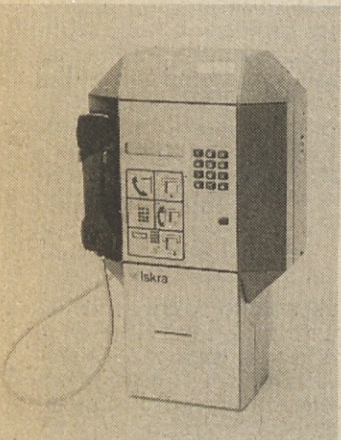
Sekretarska garnitura Isicom super.

Posebno pozorno so Iskraši sprejeli Mirana Potrča, predsednika skupščine SR Slovenije.

Brezvrvični telefon BETA.

V proizvodnji imajo novčične, kartične, žetonke in kombinirane javne telefonske aparate.

Iz govora predsednika skupščine SR Slovenije Mirana Potrča v Iskri Telekom: »Rezultati naj bodo glavno merilo pravilnosti odločitev!«

Slavnostni govornik Miran Potrča.

Tovarišice in tovariši!

»Naša skupna spoznanja o tem, česa zaradi preživetosti in pomanjkanja praktičnih rezultatov nočemo, so danes že zelo jasna. Vse bolj izraziti in vsak dan bolj konkretni so tudi obrisi, katera smer družbenega in gospodarskega razvoja nam lahko omogoči izhod iz krize, ki jo doživljamo. Vse bliže pa smo tudi oblikovanju ciljev in predstav o družbi, ki jo želimo živeti in soustvarjati; torej o družbi svobode in iniciativne ustvarjanja, konkurence znanja, dela in različnih lastninskih oblik kapitala, svobode gospodarskega združevanja za ustvarjanje čim večjega podjetniškega dobička, kakor tudi trga in konkurence, ki ste se doslej kljub vsem slabostim, izkazala kot najpravičnejše merilo uspešnosti posamez-

nih podjetnikov. In če naštevam naprej, o družbi svobode misli in političnega združevanja, spoštovanja različnosti in priznavanja pravice misliti drugače; o družbi, v kateri bo država zaradi človeka kot posameznika in ne obratno, varovala njegove temeljne pravice in svobodščine, zagotavljala polno enakopravnost vseh in zagotavljala tudi temeljne pogoje za človekov in družbeni razvoj ter njegovo socialno varnost,« je začel svoj govor slavnostni govornik, predsednik republike skupščine SRS Miran Potrča.

»V Sloveniji smo prepričani, je nadaljeval, da je predvsem dolgoletna neuspešnost gospodarskega sistema temeljni razlog sedanje krize. Ni je mogoče odpraviti, če korenito ne spremenimo političnega sistema in

prakse uresničevanja ekonomskih funkcij države ter odnosov v federaciji.«

»Pesimizem in negotovost sta vse večja predvsem zaradi odnosov v Jugoslaviji. Zavedamo se, da bi, tako v svojo korist, kot tudi v korist vse Jugoslavije, lahko napredovali uspešneje in hitreje, vendar pa nam je to kar pogosto oteženo.

Zavedamo se, da smo del te Jugoslavije, v kateri vidimo tudi naše ekonomske in politične interese. Kljub temu postaja to okolje iz dneva v dan vse manj privlačno za nas pa tudi drugi nas v naši skupni domovini želijo prikazati za moteč in neprijateljen element.

»Gredo celo tako daleč, da za vse krive Slovenijo in Slovence, da med ljudmi ustvarjajo vzdušje, da je ne-

poslušne in z lastno glavo misleče ljudi ali narod pač treba disciplinirati in podrediti enotni volji, če je treba, tudi z izmišljenim insceniranjem povodov, da bi za ta cilj lahko uporabili tudi silo. In tu je naša velika stiska, protislovje, s katerim smo soočeni, resnica, ki ne dovoljuje nobenih zgolj emocionalnih opredeljevanj, nobenih naključnih dejanj in odločitev, ki ne bi upoštevale vseh posledic, ki lahko zaradi njih nastopijo.

Kaj pomeni nacionalizem, vemo iz zgodovine. Kaj pomeni razvita tržna ekonomija, s svobodno konkurenco, ob jasnih enakih štartnih pogojih, vemo iz dosežkov razvitega sveta, iz njihovega standarda in nenehnega napredka. Ali bi bilo v imenu političnih nasprotij in prevlade — ko se poti iz krize jasno — pravično naše ljudi

še naprej držati v geografskih ožinah dosežene in vse slabše razvitosti? Kot da ne poznamo poti ven in naprej ... Ali lahko — ob vsem, kar svet pričakuje od nas samih, da torej najprej sami naredimo odločilne notranje korake — rečemo, da ne sprejemamo ponujene roke napredka in, da zato za nekaj let še stisnemo pasove in izpeljemo reforme. Ni druge poti, kot da podredimo vse naše ravnanje temu spoznanju. OD nas samih, kot suverenih gospodarjev na svoji zemlji, je v prvi vrsti odvisno, ali zmoremo in hočemo, kar znamo.

Če povem bolj naravnost: ali res moramo namesto strpnega dialoga sprejemati diktate mitingarjev? Ali res lahko verjamemo, da so dobronamerni tisti, ki želijo v množici desetisočev sporočiti resnico? Kot da

resnič ni lahko tudi več in da imamo lahko tudi mi svojo. Ali je demokracija, zahtevati svobodo mitinga za ene — proti volji in svobodi drugih? Ne! Ne sprejemamo diktatov! Ne verjamemo v dobronamernost! Ne, to za nas ni demokracija, temveč grobo kršenje demokratičnih čustev in občutka svobode naših ljudi — državljanov republike Slovenije! Zato pristojni državni organi tudi niso mogli ravnati drugače kot, da so napovedani miting prepovedali. Vsiljevanje volje in resnice drugemu narodu za nas in tudi za vse zgodovinske izkušnje ni demokracija. Takšni pohodi imajo drugo ime, na žalost pa za ljudi in odnose med narodi lahko tudi drugačne in tragične posledice. Trdno sem prepričan in dosledno bi se boril za stališče, da v Sloveniji take dejav-

nosti nikoli ne bi dovolili proti nobenemu drugemu narodu v Jugoslaviji. Prepovedali bi jo tudi mi in ne bi le čakali, da jo prepovedo tisti, kamor so pohodniki namenjeni. Zato me ne le čudi molk vseh pristojnih organov v republikah in pokrajinah, od koder naj bi mitingarji organizirano odšli. Ne morem si kaj, da ne bi mislil, da ta molk pomeni nenasprotovanje, če ne tudi odobravanje takega početja. Zato je tudi razumljiva jasna in odločna beseda delegatov slovenske skupščine, da je odločitev o prepovedi mitinga treba tudi izvršiti in zagotoviti varnost delovnih ljudi in občanov ter suverenost SR Slovenije. In zato seveda toliko bolj prese-

leta pozneje smo vpeljali garnituro Isicom super, ki ima lahko do 16 aparatov in 6 linij, deluje pa na principu mikroročunalniške logike.

Tu so še novični aparati -- približno 500 izdelkov letno. Prvi so se imenovali NTA-02 in smo jih proizvajali na podlagi kooperacijske pogodbe z belgijsko firmo BTM. Usposobili smo strokovno ekipo, ki je leta 1979 elektronski del NTA-02 v celoti nadgradila v NTA-03. V letu 1980 je bila postavljena skupina za razvoj novega javnega telefonskega aparata, ki je pod imenom JATENA prišel v redno proizvodnjo leta 1988. Letos se mu je pridružil kartični aparat KATJA.

Oba sta že deležna izjemne pozornosti, tako doma, kot v tujini, dobila pa sta tudi mednarodno priznanje za obliko.

Bogata tradicija nas sili naprej. Svetovna konkurenca je neizprosna, mi pa se želimo še naprej enakovredno meriti z njo. Tako smo decembra 1988 prodrli na tržišče z novo družino inteligentnega telefonskega aparata ETA-900. V njej so združene izkušnje Iskrinih strokovnjakov iz minulih štiridesetih let.

— **Svetovna tehnološka revolucija na področju telekomunikacij in drugi procesi zanesljivo vplivajo**

tudi na dejavnost vašega podjetja. Kako se odzivate?

»Tako kot sta bila v prvih obdobjih za našo proizvodnjo značilni in najbolj pomembni volja in fizična moč, sta danes odločilna volja in znanje.

Medtem ko stalno povečujemo fizični obseg proizvodnje, predvsem pa realizacijo prodaje (leta 1984 manj kot 18 milijonov dolarjev, leta 1989 več kot 28 milijonov dolarjev), neprestano in pomembno zmanjšujemo število zaposlenih (leta 1979 prek 1000, letos samo še 586 zaposlenih; seveda je to

le ocena, vmes sta bili dve reorganizaciji).

V naši zavesti se je vsidralo spoznanje, da je dolgoročna socialna varnost možna le v podjetju, ki zna pravočasno ponuditi izdelek, kakršnega kupec potrebuje, zahteva in pričakuje. Zato nenehno vpeljujemo nove izdelke (BETA, ATOSS, faksimile) in tehnološke inovacije (npr.: pozivnik ni več v samostojnem ohišju, ampak je keramična ploščica fiksirana direktno v ohišje telefona), nekatere bolj uspešno, druge manj. Zlasti na tujih tržiščih je nujna kontinuirana tehnološka in reorganizacijska tekma. To nam

narekuje intenzivne priprave za čimprejšnjo uvedbo digitalne tehnike, pocenjevanje izdelkov, vlaganje v raziskave in razvoj v tesnem sodelovanju z zunanjimi institucijami in univerzo, spremljanje svetovnih dosežkov na področju dopolnilnega programa, ki ga proizvajamo po kooperacijskih pogodbah tudi z namenom evolucijske nadgradnje itd.»

— **Nadvse pomemben je izvoz. V zadnjih letih je postala aktualna tudi prodaja tehnologije in znanja.**

»Drži. Za svetovni razvoj tehnologij postaja značilno, da se proizvodnja izdelkov z relativno manjšo sistemsko in softversko kompleksnostjo seli proti Jugu in Vzhodu. Tudi Iskra je kljub ostri konkurenci ustrezen partner za višje oblike gospodarskega sodelovanja, na eni strani za prenos tehnologij v države v razvoju, na drugi pa za tesnejše tehnološko-proizvodne povezave z evropskimi partnerji.

Lahko se pohvalimo, da smo prenesli proizvodnjo naših telefonov v Turčijo in Kenijo. Postavili smo tovarni 'na ključ', ju opremili in usposobili kadre. Že obdelujemo nove projekte in smo tik pred podpisom dveh pogodb za podobni tovarni.

V svetu smo imeli seveda tudi veliko manjših in enkratnih poslov. Naši telefoni delujejo v številnih deželah sveta. Zato smo znan in priznan part-

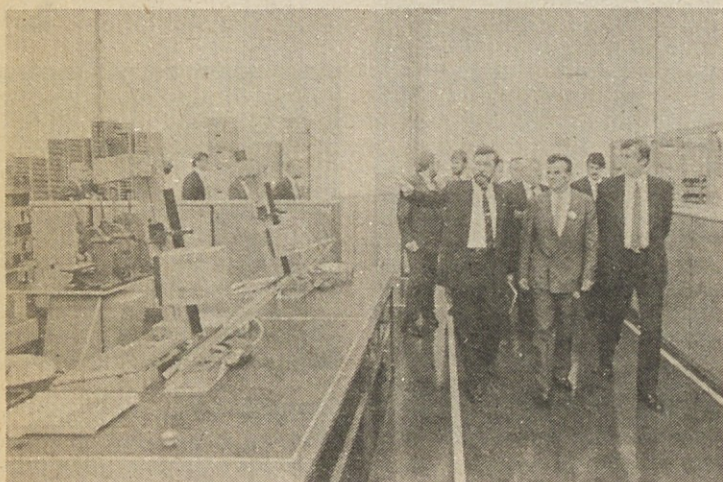
Iz zgodovine

Prvi uporabni prenos govora je uspel Philipu Reisu leta 1861. Za rojstno leto telefona pa velja leto 1876, ko je Alexander Graham Bell iznašel elektromagnetni telefon. Avtor oglenega mikrofona je leta 1878 postal David Edward Hughes.

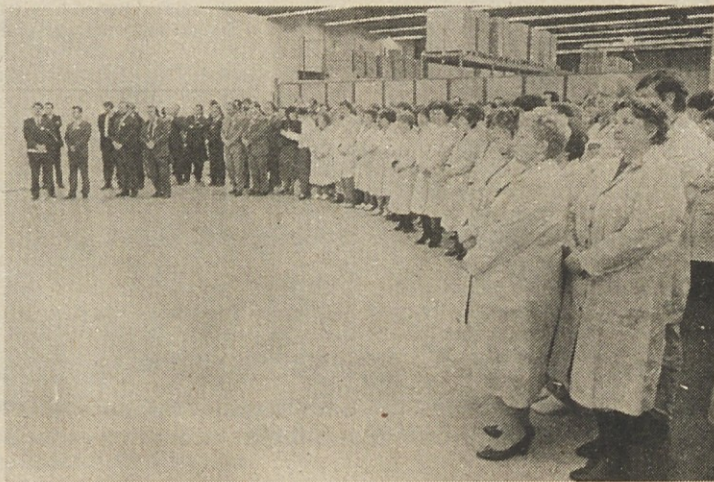
Naglo se je začel razmah. Leta 1877 je bilo v ZDA že več tisoč telefonov. Enega prvih v Evropi je dobil nemški kancler Otto von Bismarck.

Iznajdba telefona je človeštvu izredno koristila, vendar ga je v določenem smislu tudi zaslužnija. Leta 1880 se je neki francoski aristokrat pritoževal: »Prej sem pozvonil in prišel je sluga, zdaj pa pozvoni ta prekleta škatla in priteči moram jaz.«

Kljub temu je danes v svetu že skoraj pol milijarde telefonskih aparatov.

Predsednik v proizvodnji telefonskih aparatov. Podrobnosti sta mu razlagala Miroslav Marc in Franc Šifkovič.

S slavnostnega zbora delavcev podjetja Iskra Terminali.

neča izjava Predsedstva SFRJ. Odgovorni in najodgovornejši organi SFRJ bi se pač morali zavedati, da nejasni in protislovni apeli in komunikaciji v teh časih kažejo le njihovo lastno nemoč. V današnjih razmerah, ko ocena o tem, ali so že bistveno ogrženi mir in enakopravnost narodov v Jugoslaviji ni več akademsko vprašanje, veljajo in štejejo le jasne besede in odločna dejanja, ne pa iskanje kompromisov v besednih igrah in formulacijah, ki si jih je mogoče različno razlagati. In v tem, ne pa v različnih v pogledih, ne v posameznih nespornostih ali tudi žalitvah, ki se jih kdaj pa kdaj na žalost poslužujejo tudi posamezniki pri nas, je tragika naših medsebojnih odnosov. Predolgo že trajajo organizirane in vzpodbujane aktivnosti, ki so na-

sprotno interesom slovenskega naroda pa tudi vseh ljudi, ki želijo mir, demokracijo in blagostanje, da to ne bi pustilo resnih posledic v njihovi za vesti in resnih dvomov o sploh še možnih poteh sporazuma. V tem je globina krize, ki zaskrbljuje, saj razum poraja vprašanje, ali lahko seže še globlje, ali pa že terja, kljub vsem posledicam, ki jih kratkoročno ravnanje lahko povzroči, odločilni zgodovinski premislek za bodoče ravnanje.

Delavci Iskre Terminali ste zaradi poslovnih, tehnoloških, izvoznih in organizacijskih rešitev v proizvodnji telefonskih aparatov tak kolektiv. Rezultate, ki ste jih dosegli ob 40-letnem jubileju proizvodnje telefonov, znate najbolje ceniti sami, saj so izključno delo vašega znanja, spo-

sobnosti in vaših rok. Mi jih posebej spoštujemo zato, ker jih po tehnoloških dosežkih, designu in kvaliteti cenimo tudi mednarodni trg. In temu verjamemo. Kdor je sposoben konkurenčno proizvajati in prodajati na mednarodnem tržišču, je gotovo uspešen tudi po naših merilih.

Ker ste tako vi kot tudi mnogi drugi kolektivi Iskre že dolga leta prisotni na svetovnem trgu, naj ne bo preambiciozno naše pričakovanje, da v naše nove gospodarske pogoje in razmere vnašate še več smelega duha za uveljavljanje odnosov, ki so v neizprosni konkurenci na svetovnem trgu kruti, a običajni.

Temeljni pogoji uspešnega poslovanja so trgu prilagojeni izbira proizvodnega programa, lastno znanje in

sposobni kadri, proizvodni in poslovni usmeritvi ustrezna podjetniška organiziranost, čim nižji stroški proizvodnje, visoka kakovost, nenehen napredek in s podjetjem povezani in zadovoljni delavci. Dovčerajšnji sistemski pogoji vseh teh prvih uspešnosti niso stimulirali. Ti, ki smo jih delno že oblikovali in jih še ustvarjamo, jim dajemo vse večjo veljavo. Prilaganje nanje ne bo enostavno in tudi ne bo potekalo brez težav. Toda to je edina prava pot. V vsakem podjetju si jo morajo začrtati sami.

Dobro je, da so minili časi, ko smo politiki ocenjevali, kakšna je prava organiziranost, koliko morate imeti TOZD, kdo vse mora biti povezan v SOZD. Koga je z družbenimi sredstvi treba sanirati za vsako ceno, kdo je

ner, usposobljen za trajne in kakovostne kooperacijske odnose.

Izvoz na konvertibilno področje pomeni praktično 100 odstotkov jugoslovanskega izvoza telefonov. Največ izvažamo v Turčijo, Kenijo, Veliko Britanijo, Švico, Italijo. Na klirinškem področju prodamo največ v Sovjetsko zvezo in Češkoslovaško, pospešeno pa prodiramo tudi na Poljsko.

— Svet se vrti naprej, zato na lovorikah ne smete zaspati. Kakšni so načrti podjetja Iskra Terminali?

»Kolektiv je v zadnjih letih doživiljal težko obdobje, ki še ni končano. Vendar je naš tržni položaj dovolj trden, da smemo pričakovati nadaljnji razvoj. Le jugoslovanska gospodarska politika mora biti stabilno tržno-evropska.

Naša strategija je usmerjena v obdržanje dveh tretjin jugoslovanskega trga, prodajo končnih izdelkov v razvite in druge države ter v tehnično kooperacijo (kar pomeni npr. skupno proizvodnjo z evropskimi partnerji, prenos proizvodnje in znanja v dežele tretjega sveta ipd.). Postavili smo si težko dosegljiv cilj: vsak od treh naštetih segmentov naj bi pomenil tretjino celotne realizacije.

K uresničevanju te ambicije bo prispevala izredno pomembna vsebin-

ska reorganizacija, ki smo jo začeli letos. Predvsem plansko-nabavno-pro-

izvodni segment bomo približali evropskim načelom. Skrajšali bomo

Letnice in številke o rasti slovenske telefonije

1897 — rojstno leto slovenske telefonije: 16. oktobra je bil v Ljubljani opravljen prvi telefonski razgovor; dva meseca pozneje tudi v Mariboru.

1900 — Ljubljana je imela 192, Maribor pa 68 telefonskih naročnikov.

1919 — v 52 slovenskih krajih je telefoniralo 1060 naročnikov.

1945 — v Sloveniji smo imeli 249 telefonskih central in 5460 naročnikov.

1955 — rojstno leto avtomatskega medkrajevnega telefonskega prometa. Začne se intenzivna izgradnja.

1970 — 50.000 naročnikov.

1976 — skoraj 100.000 naročnikov.

1989 — 387.000 naročnikov ali 20 na 100 prebivalcev (v Jugoslaviji 12/100, na Kosovu 4/100); — v Sloveniji deluje 1500 javnih telefonskih aparatov; v treh letih naj bi se to število podvojilo.

1995 — v Sloveniji bo imelo telefon 600.000 naročnikov, kar je 33 na 100 prebivalcev ali vsaka družina.

pretočne čase, dvignili izdelavo in podjetniško kakovost, humanizirali proizvodnjo, izboljšali tehnološke pogoje dela. Del tega projekta je celovita reorganizacija proizvodne hale, kjer smo s premeščanjem delovnih linij in opreme bistveno skrajšali poti iz vhodnega v izhodno skladišče.

V naslednjem letu bomo vpeljali tudi nove stroje, ki bodo omogočali postopno prehajanje v avtomatizacijo in celo robotizacijo posameznih faz izdelave. Investicijski projekt bo podprt z republiškim razvojnim dinarjem, vendar dajemo velik poudarek skupnim vlaganjem z inozemskimi partnerji. Za raziskovanje in razvojno dejavnost namenjamo od 5 do 6 odstotkov celotnega dohodka. Največ sredstev in strokovnjakov je angažiranih na programih električnih telefonskih aparatov in javnih govornic.

Vztrajno izboljšujemo kadrovsko strukturo. Trenutno je stanje naslednje: 12% MG, VS in VS, 24,7% SS, 18,4% TP in 44% drugih. Polagoma bomo nizko kvalificirani kader nadomestili z visoko kvalificiranimi strokovnjaki. Imamo 167 štipendistov na srednjih, višjih in visokih šolah. Samo iz njihovih vrst pričakujemo 35 mladih strokovnjakov letno.

Vse to nam mora zagotoviti dobro prihodnost.

Kazimir Mohar,
foto Dean Dubokovič

Štirje delavci — Ignacij Murko, Franc Kocjančič, Marjan Poljanec in Stane Oman, ki so proizvodnji terminalov zvesti že 35 let in več, so kot spominska darila prejeli telefonske aparate.

V okviru praznovanja 40-letnice telefona je bila v Iskri Telekom tudi slavnostna seja izvršilnega odbora Splošnega združenja elektroindustrije Slovenije (na sliki so člani IO med ogledom proizvodnje). Združenim organizacijam ptt Slovenije je bilo podeljeno priznanje za razvoj domačih telekomunikacij, ki ga je prevzel predsednik Miloš Mitič.

dober direktor in kakšne naj bodo plače delavcev. Čeprav tudi v tem obdobju sam nisem pogostokrat o tem dajal meritornih sodb, predvsem pa nikoli vztrajal, da vem več od ljudi v kolektivu, sem danes še manj pripravljen reči, kako se organizirajte. Po svoji meri — pravim. Tako, da boste uspešni. Toda ne pozabite pri tem, da je stimuliran in zadovoljen delavec tudi pogoj te uspešnosti. Tako kot moramo krepiti odgovornost, kakor tudi moralno in materialno priznanje poslovnih ekip, ne zavržimo vsega, kar je za občutek pripadnosti in soodgovornosti za rezultate, prineslo samoupravljanje. Organizirajmo ga racionalneje. Toda ne pozabimo, da tudi napredni razviti svet, po katerem se zgledujemo, gradi svojo politiko uspešnega gospodar-

jenja na vključevanju delavcev v različne oblike ustvarjalnega sodelovanja v odločanju.

Zato tudi nisem navdušen za presojo, kateri dosedanji kolektiv se ločuje, kdo mora ostati velik ali majhen. Velik je vsak, ki bo poslovno uspešen. Potrebujemo mnogo majhnih in srednjevelikih podjetij pa tudi poslovne, tržne, razvojne in kapitalske in integracijske povezave. Nujno bo, da posamezna proizvodnja propade, hkrati pa mora nastajati veliko novih proizvođenj in podjetij. Tudi to mora biti dinamičen proces. Država mora zanj ustvarjati pogoje. Skrbeti mora, da bodo ti pogoji — ekonomski in politični — vabljeni za vlaganja, posebej tudi tujega in zasebnega kapitala, saj brez dodatnih sredstev tudi prestruk-

turiranje ne bo mogoče. Država mora zagotavljati ustrezne gospodarske in družbene infrastrukturne pogoje, z makroekonomskimi ukrepi pa mora vzpodbujati ustrezno družbeno razvojno politiko. Posebej pozorna mora biti tudi do socialne politike, ki ustvarja zdrave pogoje za konkurenco dela in socialni mir. Ekonomska politika, kakršna se oblikuje v zadnjih mesecih, nam ne zagotavlja, da so usmeritev za tržno gospodarstvo in realno vrednotenje vseh dejavnikov proizvodnje in prihodka že prevladale. Zato tudi terjamo, posebej v devizini, carinski in obrestni politiki prenehanje z odstopanjem od teh načel. Tudi po tem, ne le po splošni reformski usmeritvi, ki jo podpiramo, bomo ocenjevali doslednost ravnanj Markovičeve vlade.

Tako vaše naloge v podjetjih, kot tudi te, ki smo si jih začrtali s težnjo po moderni in učinkoviti državi, niso lahke. V marsičem so tudi nove in zanje nimamo dovolj izkušenj.

Ne ustrašimo se tveganja, toda ne delajmo eksperimentov brez premisleka. Ne klonimo pred prvimi težavami, vendar sproti odpravljajmo napake. Ne povečujmo nobene rešitve, saj so vedno mogoče tudi boljše. To naj bodo pravila našega ravnanja. Rezultati, ne pa naprej izmišljene resnice, naj nam bodo glavno merilo pravilnosti naših odločitev.

Spoštovani, veselim se z vami ob vašem jubileju in vaših uspehih. In želim vam še mnogo novih!

Dvajseta jubilejna podelitev

»Nagrada prof. dr. Vratislava Bedjaniča«

Tako kot vsa leta do sedaj, je bil tudi letošnji 14. december namenjen podelitvi »Nagrada prof. dr. Vratislava Bedjaniča«, s katero delavski svet delovne organizacije in v njegovem imenu vsi delavci Avtomatike počastimo spomin na ustanovitelja in prvega direktorja Tovarne električnih aparatov.

Omenjene nagrade so edina tovrstna priznanja, ki vključujejo vse elektrotehniške fakultete Jugoslavije. Vključno z letošnjo, jubilejno podelitvijo, ki je bila v prostorih Centra za avtomatizacijo v Stegnah, je bilo izročeni 148 nagrad in priznanj in sicer: 26 za doktorske disertacije, 51 za magistrska dela in 71 za diplomska dela. Od tega je bilo nagrajenih 16 del, ki jih je predlagala Elektrotehniška fakulteta iz Beograda, 73 s Fakultete za elektrotehniko in računalništvo — Ljubljana, 6 iz Sarajeva, 38 Elektrotehniška fakulteta Zagreb, 2 iz Tuzle in 13 iz VTO Elektrotehnika, računalništvo in informatika, Maribor.

Na podlagi razpisa je komisija v sestavi: prof. dr. Anton Ogoelec, prof. dr. Nedžad Pašalić, dr. Anton Čižman, dipl. ing., Drago Končnik, dipl. ing. in Jože Pukl, dipl. ing., prejela štiri doktorske disertacije, pet magistrskih del in štiri diplomska dela.

Za nagrade in priznanja pa je izbrala naslednje kandidate:

Za doktorsko disertacijo dr. Mate Smajo, dipl. ing.: Dinamične karakteristike elektromotornog pogona s asinhronim kaveznim motorom napajanim iz indirektnog pretvarača napona i frekvencije
Predlagatelj: Elektrotehnički fakultet Zagreb
Mentor: prof. dr. Borivoje Rajković

Za doktorsko disertacijo dr. Leon Žlajpah: Sinteza vodenja industrijskih robotov z uporabo metod razstavljanja nelinearnih multivariabilnih sistemov
Predlagatelj: Fakulteta za elektrotehniko in računalništvo, Ljubljana
Mentor: prof. dr. France Bremšak

Za magistrska dela:
mag. Ivan Petrović, dipl. ing.: Sustav za pozicioniranje noževa postrojenja letočih škara

Predlagatelj: Elektrotehnički fakultet, Zagreb
Mentor: prof. dr. Nedžad Pašalić

in mag. Alojz Bitenc, dipl. ing.: Programška oprema za vodenje procesov
Predlagatelj: Fakulteta za elektrotehniko in računalništvo, Ljubljana
Mentor: prof. dr. Ludvik Gyergyek

Za diplomska dela:
Iztok Fekonja, dipl. ing.: Hitro jedro industrijskega operacijskega sistema
Predlagatelj: Tehniška fakulteta, VTO Elektrotehnika, računalništvo in informatika, Maribor
Mentor: prof. dr. K. Jezernik

Igor Škrjanc dipl. ing.: Analiza in simulacija kaotičnih sistemov
Predlagatelj: Fakulteta za elektrotehniko in računalništvo, Ljubljana
Mentor: prof. dr. Drago Matko
in Matjaž Fajdiga, dipl. ing.: Analiza dinamičnega obnašanja hidraulične pilotne naprave
Predlagatelj: Fakulteta za elektrotehniko in računalništvo, Ljubljana
Mentor: prof. dr. Rihard Karba

Nagrajence in prisotne goste, med katerimi so bili tudi mentorji nagrajencev in dekan Fakultete za elektrotehniko in računalništvo Ljubljana, prof. dr. Baldomir Zajc, je v imenu delovne organizacije Iskra-Avtomatika pozdravil v. d. direktorja, Stane Kavkler. Življenjsko pot prof. dr. Bedjaniča in njegovo pionirsko delo v razvoju našega elektrogospodarstva pa je skozi anekdote prijetno orisal prof. dr. Anton Ogorelec, ki tudi osebno slovi jubilej. Že dvajset let namreč predsednikuje komisiji za nagrade »Dr. V. Bedjaniča«, za kar se mu še enkrat v imenu vseh delavcev Avtomatike zahvaljujemo in mu čestitamo. Š. D.

Nagrajenci dvajsete jubilejne podelitve »Nagrada prof. dr. Vratislava Bedjaniča

V imenu nagrajencev se je za podeljena priznanja in nagrade zahvalil dr. Mate Smajo

VF zveze po visokonapetostnih vodih tudi na Tajskem

V preteklih štirih desetletjih je Iskra in v njenem okviru predvsem delovna organizacija Avtomatika intenzivno razvijala ustrezna procesna znanja, ki so neobhodno potrebna za razvoj elementov in naprav v energetiki ter za njihovo povezavo v merilno regulacijske in krmilne sisteme za avtomatizacijo in zaščito, daljinsko vodenje in teleinformacijske sisteme.

Ta trditev velja predvsem za program visokofrekvenčnih telekomunikacij po visokonapetostnem omrežju, saj njegovi zametki segajo že v 1949. leto, ko so v sodelovanju z Institutom za elektrozeveze razvijali prve naprave za prenos informacij po visokonapetostnih vodih. Kontinuiteto razvoja programa, oz. proizvodnji naprav za prenos podatkov je vzpostavil »oče današnjega sodobnega programa«, Jože Peternej, ki je v 1969. letu samoiniciativno izdelal projekt ET 6 (visokofrekvenčne naprave za prenos podatkov po visokonapetostnih vodih). Kljub boleznim je na svojem domu s pomočjo sodelavcev napravo tudi razvil. V 1982. letu pa je bilo stanje, kot je razvidno iz njegovih zapiskov, naslednje: »Osnovna dejavnost sektorja je razvoj naprav za prenos informacij po energetskih vodih. Program je rezultat lastnega znanja in je še povsem sodoben, čeprav so bili postavljeni temelji zanj že pred leti. Celoten program je zasnovan na enotnih tehnoloških rešitvah, ki omogočajo visoko produktivnost tako, da smo trenutno s cenami konkurenčni na domačem in tujem trgu. Dosežena

kvaliteta in konkurenčne cene nas hrabrijo pri načrtovanju akcij na tujih tržiščih, čeprav se zavedamo, da je le-to danes v rokah nekaj renomiranih firm. Da so te ambicije realne nam dokazujejo tržne akcije, ki so trenutno v teku v Sovjetski zvezi, Braziliji, Iranu in Turčiji. Ker pa je uspeh na tujih tržiščih močno odvisen od kvalitete in konkurenčnih cen, načrtujemo novo famulijo, ki bo v ustreznem trenutku lahko zamenjala famulijo ET 6. Omogočila naj bi nekaj tržno zanimivih, novih sistemskih rešitev, predvsem pa naj bi se znatno zmanjšala lastna proizvodna cena kot eden bistvenih konkurenčnih elementov na tujem tržišču«.

Omenjene tržne akcije so tudi uspеле. Program, v katerega je vloženno veliko lastnega znanja, se je izdelki od nekako 1980/81. leta dalje plasiral praktično na vse kontinente, kjer danes uspešno obratuje več tisoč Telekomunikacijskih kanalov. Od tega je bil največji delež, v vrednosti cca 40 mio Cl \$ prodan v Sovjetsko zvezo.

Danes generacija mladih strokovnjakov v TOZD Naprave za energeti-

ko uspešno nadaljuje in nadgrajuje delo svojih predhodnikov. Morda bo izvenelo nasprotujoče; na eni strani temeljna organizacija, ki je zašla v težak gospodarski položaj, na drugi strani eden izmed visoko rentabilnih programov. Na tem mestu bi bila odveč ugibanja, kjer so vzroki. Ostaja le dejstvo, da je kvaliteta izdelka, projekta daleč najpomembnejši dejavnik pri izvoznih poslih, na katerih se danes lahko dobi referenco, saj se je domači trg za tovrstne investicije že zaprl.

Ta trg pa pomeni tudi sodelovanje pri razširitvi in modernizaciji teleinformacijskega omrežja na Tajskem. Projekt, ki se deli v tri samostojne, zakrožene dele in katerega skupna vrednost je ocenjena na cca 780.000 \$, so naši strokovnjaki, kljub močni konkurenci renomiranih zahodnih proizvajalcev, dobili v tenderskem razpisu.

Prvi del projekta, v vrednosti cca 400.000 \$ je bil zaključen v mesecu novembru. Hkrati je bil opravljen tudi tehnični prevzem opreme, vključno z uspešno opravljenimi tovarniškimi testi. Projekt je vseboval tako tehnično dokumentacijo, izdelavo in dobavo mono in dvokanalnih multipleksnih

naprav za kombiniran prenos podatkov po daljnovodih in naprav za prenos signalov zaščite (ET 61, 62 in DZ82), kakor tudi šolanje ustreznega strokovnega kadra kupca — uporabnika. Prvi del šolanja je bil opravljen v mesecu maju, drugi v novembru. Prav šolanju uporabnika naše opreme so v TOZD Naprave za energetiko dali velik pomen, saj prenašamo sistemsko znanje, ki je neobhodno potrebno za dobro vzdrževanje omenjenih naprav, oz. sistema kot celote. Omenimo lahko še drugi del projekta, katerega vrednost je ocenjena na cca 300.000 \$. Le-ta zajema pogodbo na ključ. Zanj je že pripravljena in odposlana obsežna projektna dokumentacija tako, da v najkrajšem času pričakujemo odobritev z možnimi manjšimi modifikacijami, oz. prilagoditvami potrebam uporabnika. Prav na omenjenem projektu, kjer loči izvajalca od uporabnika velika razdalja, je skupina strokovnjakov dokazala, da se z dobro organizacijo dela, računalniško podprto opremo in s tehnično usposobljenim kadrom, lahko izredno hitro odzovemo pri iskanju najustreznejših rešitev, ki jih za določen projekt zahteva naročnik.

Š. D.

Obisk delegacije Minenerga

V okviru sestanka, oz. posvetovanja med predstavniki Ministrstva za energetiko ZSSR, SFRJ, Madžarske in Italije o prenosu električne energije iz Sovjetske zveze v Italijo, je v četrtek, 14. decembra delegacija MINENERGA obiskala tudi Iskro, oz. njeno delovno organizacijo Avtomatika.

Šestčlansko delegacijo, ki jo je vodil Anatolij V. Gričenko, prvi namestnik ministrstva socialistične republike Ukrajine, je spremljal Luka Marković (JUGEL), s strani Iskra pa Aleksander Mihev, član poslovnega odbora za proizvodni program in tehnologije s sodelavci.

Na razgovoru s predstavniki sovjetske energetike, ki so potekali v poslovnih prostorih Centra sistemov za avtomatizacijo v Stegnah in so mu prisostvovali tudi predstavniki drugih Iskrinih organizacij, je Luka Marković v grobem predstavil plan projekta in obrazložil njegov pomen za Iskro, v kolikor bi po končani odločitvi v njem sodelovala.

V imenu gostitelja je goste nato v. d. direktorja Avtomatike, Stane Kavkler povabil na ogled predstavitvenega filma o delovni organizaciji in razvojne laboratorija za energetiko.

Š. D.

Iskra

Iskra Avtomatika
TOZD AVN — v stečaju
Stegne 13

Sporočamo vam, da imamo proste kapacitete pri **asembliranju, jedkanju in čiščenju elektronskih kartic**. Delo opravljamo na uvoženem spajkalnem stroju Hollis-Astra z zmogljivostjo 70 evropa kartic v uri. Imamo tudi lastno čistilno (ultrazvočno) komoro za čiščenje vezij. Vse potrebne informacije dobite pri vodstvu področja Instrije na telefon: 061 553-275.

Spet lep koledar iz Marketinga

»Redkokatera slovenska firma ima tak posluh za našo kulturno zgodovino kot prav Iskra, vaš koledar pa je tudi letos že kar po tradiciji med najboljšimi.« Približno takšna je ocena Iskrinega koledarja za leto 1990, ki jo je izrekel ugledni slovenski etnograf dr. Janez Bogataj.

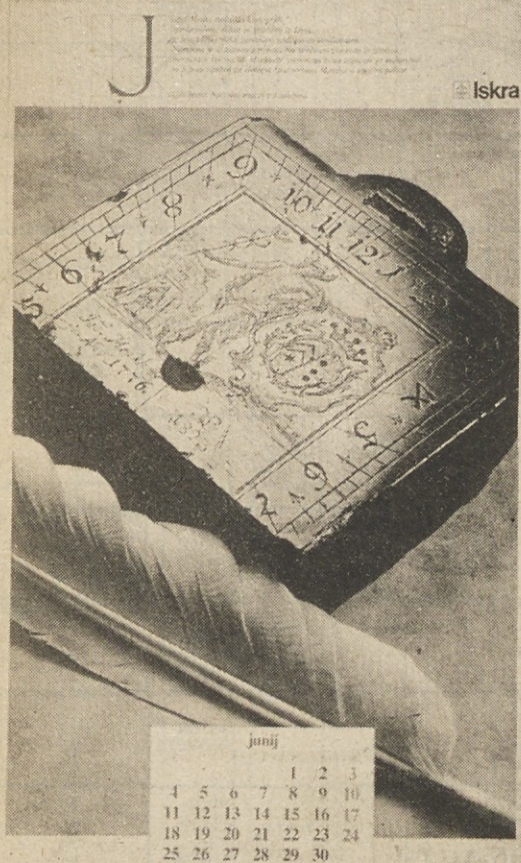
In to upravičeno. Strokovnjakom iz marketinških dejavnosti Iskre Commerce je v sodelovanju z nekaterimi zunanjimi posamezniki in ustanovami spet uspelo natisniti koledar, na katerega smo lahko upravičeno ponosni. Seveda ga podrobneje ne bi predstavljali, saj verjetno že visi v številnih domovih Iskrašev, za tiste, ki se iz kakršnega koli vzroka niso odločili zanj, pa o njem nekaj splošnih podatkov.

V Marketingu so se na pobudo društva za meroslovje odločili, da bo osnovna tema novega koledarja meroslovje. Sklep o tem ni bil težak, saj je

Iskra, kot je znano, največji slovenski in tudi jugoslovanski proizvajalec meril in merilne opreme. Sploh pa ima meroslovje na slovenskih tleh bogato in staro tradicijo, saj je minilo že natanko 233 let odkar je bilo v naših krajih med prvimi v Evropi organizirano urejeno meroslovje. Snovalci novega koledarja se seveda niso odločili za predstavitev sedanjega Iskrinega merilnega programa, pač pa so želeli pokazati najzanimivejša in doslej manj znana pričevanja o bogati in zanimivi tradiciji ter razvoju merstva na slovenskem.

Avtor fotografij je Dragan Arigler, izbor je naredil direktor Zavoda za mere in plemenite kovine iz Ljubljane Martin Sever, koledar je oblikovala Helena Grebenc, organizatorica in urednica pa je bila Nana Kogej. Koledar je natisnila Mladinska knjiga iz Ljubljane.

LD

Narodni muzej iz Ljubljane hrani tole vodoravno sončno uro, ki jo je leta 1776 izdelal rudniški kartograf Jože Mrak. Ura je narejena iz kamna jetrenca. Na spolirani površini je znotraj številčnice vrezan lik Merkurja.

Tovarna odlitkov Komen: od nove investicije si veliko obetamo

Davnega 1959. leta je nastala v živahnem kraškem mestecu Komnu, srcu Krasa kot mu nekateri pravijo, livarna. V prostorih bivše otroške kolonije jo je ustanovilo podjetje Aluminij za svoje potrebe. Pod izredno težkimi pogoji in v neustreznih prostorih je skupnica zagriženih livarjev najprej vlivala razbeljeno maso po tehnologiji gravacijskega litja v pesek potem, ko so se nekoliko razvili pa so pričeli z vlivanjem v kokile. Bili so kvalitetni, tržišče so hitro osvojili in v letu 1970 je zanj zvedela tudi naša delovna organizacija Iskra Avtoelektrika Nova Gorica, ki v svojem proizvodnem programu potrebuje odlitke raznih vrst in oblik.

Potrebe po odlitkih so bile tudi v Avtoelektriki iz dneva v dan večje in tako so se pričeli razgovori, naj bi livarna pristopila v Avtoelektriko kot njena temeljna organizacija, kar se je zgodilo 1. januarja 1978 leta.

V tem kratkem pregledu zgodovine pa je zanimiv še en datum. V mislih imamo 15. februar 1985, ko so z največjo slavnostjo odprli novo proizvodno halo, ki je povsem spremenila vsakdanji ritem trdnih žuljavih rok tamkajšnjih livarjev. S to delovno zmago so ustvarili možnosti za podvojitev proizvodnje, posodobili so delovne pogoje, še bolj so dvignili kakovost, itd.

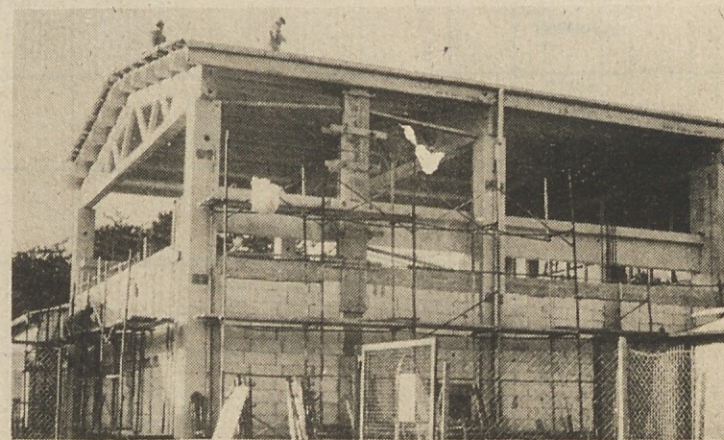
Da je prišlo do te delovne zmage ima zasluge tudi direktor te temeljne organizacije **Stanko Komel**. Da bi kaj več izvedeli o delu in življenju v tem kolektivu, smo obiskali direktorja in z njim poklepetali tudi za naš časopis.

V začetku prihodnjega leta bo minilo že 5 let odkar delate v novih proizvodnih prostorih. Lahko ocenite to obdobje?

V tem petletnem obdobju smo zabeležili vidne spremembe, zato jih bom nekaj ocenil: povečanje proizvodnje za skoraj 33%, povečanje izkoristka delovnega časa in s tem produktivnosti za 30,4%,

zmanjšanje izostankov z dela zaradi bolovanj, za polovico smo zmanjšali izmet v proizvodnji, organizirali smo prečno proizvodnjo in s tem zmanjšali zaloge na maksimalno 10 dni, povečali smo kakovost, saj smo prišli na 0,3 odstotka reklamacij s prejšnjih 7%, seveda pa s tem še vedno nismo zadovoljni in bomo morali prav na področju zmanjševanja reklamacij še veliko narediti.

Nekoliko manj uspešni pa smo bili na področju dohodkovne uspešnosti ter na področju osebnih dohodkov čeprav menim, da vlada prav tu določena evforija, ki za seboj

Pred dokončanjem nove investicije

Stanko Komel

nima vedno realnih osnov. Seveda pa moram omeniti tudi neresen problem destimulacije nedela in obratno, torej stimulacije dela.

Kakšen je pravzaprav vaš proizvodni program in za koga delate?

Ze ime naše temeljne organizacije pove, da smo livarna, naš proizvodni program pa je tlačni in gravitacijski liv ter izdelava orodij in pripomočkov za lastni proizvodni program. Seveda delamo največ za potrebe TOZD v matični delovni organizaciji in sicer kar 85%, ostalo pa za zunanje naročnike, tako domače, kot tuje.

Ker ste že omenili izvoz, ki je tudi strateški cilj Iskre Avtoelektrike, nas zanima še vaš delež pri tem.

V izvoz se seveda vključujemo posredno prek finalnih produktov delovne organizacije (zaganjalniki, alternatorji, itd.).

V manjšem obsegu pa imamo tudi nekaj lastnega direktnega izvoza, predvsem k zna-

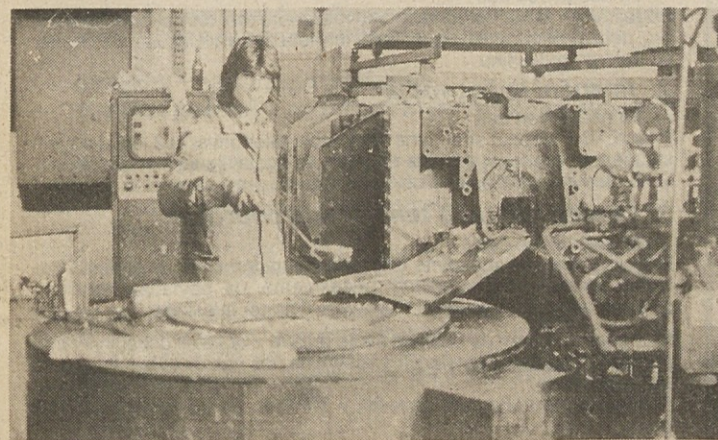
ni zahodnonemški firmi Bosch.

Obstaja pa veliko povpraševanje za direkten izvoz, ki je dohodkovno zelo zanimiv, vendar je v ospredju predvsem zadovoljevanje potreb matične delovne organizacije. Po drugi strani pa je prav zdajšnji položaj v naši državi tak, da nas bo prisilil k večjemu izvozu na zahodna tržišča.

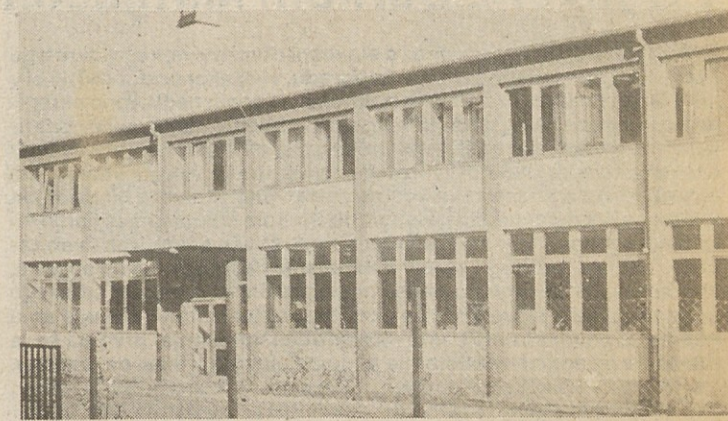
Prav v teh dneh zaključujete novo, pomembno investicijo. Jo lahko predstavite tudi našim bralcem?

Da, res je, zaključujemo pomembno investicijo z naslovom »Proizvodnja vztrajnika magnetnega vžigalnika« za potrebe firme Stihl ZR Nemčija skupaj s temeljno organizacijo AET Tolmin. Investicijska vlaganja se gibljejo v višini 1.300.000 DEM, v to ceno pa je vključena domača in tuja oprema, carinske dajatve, minimalen poseg v prostore in vsi ostali stroški, vključno s postavitvijo in zagonom proizvodnje. V celotnem obsegu predstavlja ta investicija za približno 25% povečanja proizvodnje ob devet odstotnem povečanju zaposlenih. Se beseda dve o proizvodni in kontrolni opremi. Proizvodna oprema za litje pod tlakom je najsodobnejša iz serije svetovnih tehnologij, kar pomeni za nas sto odstotno spremembo v primerjavi s sedanjim nekakovostnim in izrabljenim strojnima parkom.

S samo kontrolno in laboratorijsko opremo pa vstopamo v obdobje, ko bomo nadzorovali proizvodni proces in s tem zagotavljali višjo raven kakovosti naših izdelkov.

Iz proizvodnje komenske Iskre

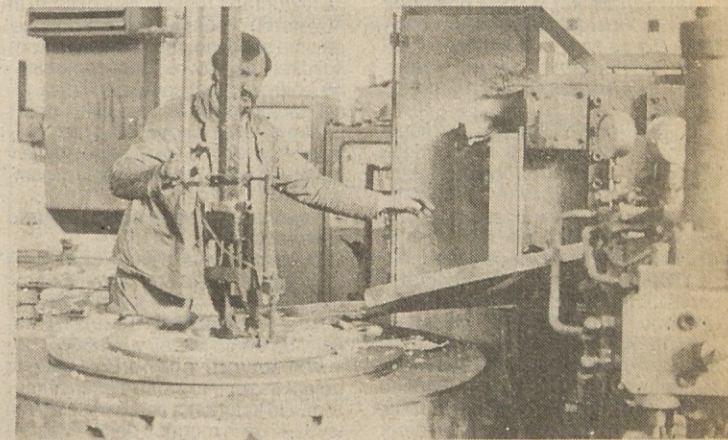
Pred petimi leti so v Iskri Komen odprli nove delovne prostore

Iskra Avtoelektrika bo s 1. januarjem 1990 postala podjetje. Kakšen je vaš pogled na to novo organiziranost?

Mi smo se na referendumu odločili, da se organiziramo kot tovarna v okviru podjetja Iskra Avtoelektrika. Menim, da je to pravilna pot, saj kaže skoraj 30-letna zgodovina obstoja naše TOZD dinamičen razvoj po združitvi dela in sredstev v letu 1978 z Iskro Avtoelektriko vse do danes. Seveda pa s sprejetjem statuta še nismo napravili vsega, to je kvečjemu zunanja forma. Glavni del bo odvisen od izvedbenih aktov, ker bodo s temi odnosi med posameznimi tovarnami, oz. v okviru celotnega podjetja definirani.

Kako ocenjujete zdajšnji gospodarski trenutek gledano skozi prizmo uspehov in neuspehov v delovni organizaciji?

Gotovo je tudi stanje v delovni organizaciji pogojeno s stanjem, ki žal vlada v naši državi, posebej v zadnjem času.

Detajl iz proizvodnje

Seveda pa se moramo zamisliti tudi nad notranjo nedorečenostjo, nad odnosom do dela, do nalog, do kakovosti itd. Osebnostno menim, da ima Iskra Avtoelektrika s svojim proizvodnim programom in s strokovnimi kapacitetami vse možnosti za lepe uspehe na domačih in tujih trgih, kar je pogojeno tudi z dolgoročno socialno varnostjo zaposlenih.

Za vodjo te temeljne organizacije ste prišli 1. marca 1981 leta iz delovne organizacije, torej niste »domačin, čeprav se, v to verjamemo, tako že počutite. Nameravate še dolgo časa ostati »Kraševci«?

S 1. januarjem prihodnjega leta bom odšel iz temeljne organizacije. V tem trenutku sicer še ne vem kam, ponudb je več, vendar pustimo času čas, kar pomeni, da se bo do konca leta tudi to izkristaliziralo.

Najlepša hvala za odgovore!

Marko Rakušček

Iskra Commerce, Iskra Servis

Iskra v Beogradu po otvoritvi Poslovno-servisnega centra in po srbskem bojkotu

Pogovor z Darkom Matijasom in Svetozarjem Miličevićem

Kar obširno smo že poročali o slovesni otvoritvi novega Iskrinega Poslovno-servisnega centra v Beogradu, vsekakor pridobitvi, ki bi v normalnih poslovnih, tržnih in političnih odnosih nedvomno okrepila Iskrine pozicije na tržišču Beograda in bližnjih mest, ki jih »pokrivajo« beograjsko predstavništvo IC-ja, iskri serviserji in seveda druge Iskrine delovne organizacije, investitorke v novo stavbo. Ob tem dogodku smo pripravili tudi dva intervjuja, in sicer z direktorjem Iskrinega predstavništva v Beogradu Darkom Matijasom in vodjo Iskrinega servisa v tem mestu Svetozarjem Miličevićem. Teh dveh zapisov, žal, nismo mogli zaradi neizhajanja časopisa doslej objaviti, oba intervjuja pa smo po enostranski prekinitvi odnosov srbskega gospodarstva s slovenskih še dodatno »aktualizirali«. Seveda smo obema sogovornikoma zastavili podobna vprašanja, prvo pa se je nanašalo na dosedanje delovne pogoje delavcev v filiali oz. servisu.

D. Matijas: »Ti pogoji so bili do otvoritve nove stavbe precej različni, odvisno pač od lokacije, saj smo bili razdrobljeni kar na petih mestih. Prostorji v stavbi na Obiličevem vencu, čeprav na izredno ugodni poziciji v mestu, so bili zaradi zastarele stavbe, ki je bila sprva namenjena izključno stanovanjem, povsem neustrezni za takšno dejavnost, kakršno opravljamo mi. Nekateri naši komercialisti so imeli pisarne celo v nekdanjih kopalnicah, hodnikih, prostorih brez oken, itd. Povrh vsega je ta stavba, zgrajena davno pred drugo svetovno vojno, potrebna generalne rekonstrukcije in adaptacije. In vsi ti pogoji brez perspektiv za širitev in kakovostnejše izvajanje dejavnosti so pogojevali najmanj graditve novega objekta.«

S. Miličević: »Čeprav sem vodja beograjskega servisa šele od januarja leta 1984, kar dobro poznam zgodovino Iskrinih serviserjev, saj sem bil pred tem vrsto let v Iskrinem beograjskem predstavništvu. Znano je, da so Iskrini serviserji vse od sredine leta 1954, ko je Iskra tukaj odprla prvo delavnico, vedrili na številnih lokacijah, nekaterih bolj, drugih manj ustreznih. Leta 1984 smo delali na treh lokacijah, toliko pa je bilo tudi politik do dela v tem takrat precej neenotnem kolektivu, pri čemer mislim na posamezne interese. Prelomni trenutek v našem delu je bil sklep, da zapustimo prostore na Beograjskem sejmišču ter vse lokacije združimo v prostorih na Bulevarju revolucije, prihranjeni denar od najemnin in drugih stroškov pa porabimo za financiranje izdelave idejnih projektov, izbor lokacije in vsega drugega, potrebnega za gradnjo novih prostorov. Vodstvo Iskre Servis je našo usmeritev podprlo in sredi leta 1985 smo že začeli s pripravami na gradnjo.«

Kaj menite, kaj je Iskra pridobila z novim Poslovno-servisnim centrom, če pa smo bolj konkretni, ali bodo novi delovni pogoji pripomogli k še boljšemu delu filiale oz. servisa?

D. Matijas: »Nova stavba rešuje mnogo stvari, ki jih prej nismo mogli uresničiti — od na prvi pogled malenkosti, kot so problem parkiranja, ogrevanja in vzdrževanja čistoče, pa vse do tega, da nam novi Center omogoča združevanje poslovnih funkcij razvoja, projektiranja, montaže, servisiranja, izobraževanja kadrov, stalnega predstavljanja novosti iz razvoja, kot tudi prodaje Iskrinih sistemov. Po drugi strani, kar tudi ni zanemarljivo, so naši delavci (končno le) dobili prostore družbene prehrane.

Vse to bo nedvomno prispevalo k še boljšemu delu in rezultatom Iskre v

Beogradu, na območju Srbije in širše. Nekaj pa je tudi jasno: v tem, za gospodarstvo težkem času, bo treba opraviti tudi določene organizacijske, strukturne in funkcionalne prilagoditve.«

S. Miličević: »Nedvomno, da po otvoritvi nove stavbe vidimo vsi Iskrini delavci v Beogradu možnost bolj organiziranega in kakovostnejšega nastopa na tem tržišču. Čeprav je še zgodaj govoriti o polni sinhronizaciji odnosov, potem ko smo začeli delati pod isto streho, mislim pa, da se to že običi in da je 240 delavcev Iskre v tej zgradbi začelo živeti skupno življenje.«

Kakšni pa so letošnji poslovni rezultati predstavništva oz. servisa?

D. Matijas: »V prvem polletju se je naš delež v celotnem prometu zmanjšal za približno dve indeksni točki, v tretjem četrtletju pa se je stanje nekoliko popravilo, še vedno pa je ta izdelek manjši kot prej. Padeč je nastal predvsem zaradi izpadov v trženju telekomunikacijskih naprav, menim pa, da se bo stanje do konca leta zboljšalo. Vsekakor pa je res, da so rezultati trženja po posameznih sektorjih različni, različne rezultate pa beležimo tudi po obeh prodajnih tokovih, ko se prodaja preko večjih trgovskih hiš, podpisnic sporazuma z Iskro zmanjšuje, po drugi strani pa ima naša lastna, Iskrina trgovska mreža izredno lepe rezultate. Poudaril pa bi rad tudi to, da bi bili rezultati dosti boljši, če bi imela Iskra dovolj tistega blaga, ki ga na tržišču primaknjuje, seveda pa je v Srbiji še kako prisotna likvidnost posameznih trgovskih organizacij.«

S. Miličević: »Seveda je sama selitev v nove prostore nekoliko vplivala na poslovne rezultate Iskrinih beograjskih serviserjev, kar 120-odstotna fakturirana realizacija v oktobru in novembru glede na plan pa potrjuje, da smo servisno dejavnost hitro konsolidirali, čeprav rezultati na nekaterih področjih, kot so telefonija, varjenje in akustika, le niso tako dobri. Lahko bi rekel, da občitimo tako vplive tržišča kot tudi nezavidno stanje v nekaterih Iskrinih proizvodnih organizacijah.«

Kakšna pa je vaša ocena za delo v prihodnje?

D. Matijas: »Vsi sektorji v naši filiali so pripravili kritično analizo trženja v obdobju 1984—1989 s predvidevanji o nadaljnjem razvoju. Te analize kažejo, da bomo morali v prihodnje povezati domače in tuje tržišče. Naj to pojasnim recimo samo z enim primerom: v to kategorijo sodi tudi tisti Iskrin izvoz, ki ga je mogoče doseči v sodelovanju z gradbenimi in montažnimi

Direktor predstavništva Iskre Commerce v Beogradu Darko Matijas

Vodja Iskrinega servisa v Beogradu Svetozar Miličević

podjetji iz Srbije pri poslih s tujino.«
Kako pa ocenjujete vaše poslovne odnose z Iskrinimi proizvodnimi organizacijami?

D. Matijas: »Ti odnosi so dobri, res pa je, da se pojavljajo tudi različni interesi. Nekateri si kdaj pa kdaj zastavljajo vprašanja, če je Iskrina prodajna mreža draga, po drugi strani pa je slišati tudi vprašanja, koliko je prodajno delo sploh cenjeno in koliko velja?«

S. Miličević: »Probleme transformacije Iskrinih proizvodnih in drugih organizacij seveda občutimo tudi mi v Servisu, če pa k temu dodam še težak gospodarski položaj, poleg tega pa tudi probleme nedoločene politične reforme in krizne odnose med republikami, je jasno, zakaj smo zaskrbljeni.«

Ker naše glasilo zaradi hudega finančnega položaja v skoraj vseh Iskrinih kolektivih nekaj časa ni izhajalo, smo morali pogovora z vama prelagati iz tedna v teden, zdaj ko bomo končno le izšli, smo ta intervju nekoliko skrajšali, želimo pa ga dopolniti z vajinima ocenama o sklepu srbske socialistične zveze o bojkotu Slovenije.

Torej, kaj menite o tej odločitvi srbskega vodstva?

D. Matijas: »Na to vprašanje je samo en odgovor: trgovski odnosi med Srbijo in Slovenijo so tudi formalno prekinjeni. Naši poslovni partnerji na območju beograjske filiale ne sprejemajo več Iskrinega blaga, nekateri še prodajajo stare zaloge, drugi pa so Iskrine izdelke umaknili iz prodaje. Iskrin proizvodni program zdaj ponujajo skoraj izključno le Iskrine prodajalne, znano pa je, da je bilo v prvih nekaj dneh po sklepu SZDL SR Srbije veliko povpraševanje po Iskrinih izdelkih.«

S. Miličević: »Verjamem v Jugoslovansko usmeritev, vem pa tudi, da ne obstajajo nobene zgodovinske osnove za nerazumevanje med Slovenijo in Srbijo, zato skušajmo dostojanstveno pričakati trenutek, ko bomo premostili nesporazume. Prepričan sem tudi, da bodo resnica o Kosovu in druge resnice, ki prihajajo na dan, so pa boleče za vse državljane Jugoslavije, pripomogle k streznitvi narodov in narodnosti Jugoslavije in k boljšemu jutrišnjemu dne.«

Lado Drobež

Iskra — Baterije Zmaj, p. o. Podjetje za izdelavo baterij in baterijskih trošil

61000 Ljubljana, Stegne 31

Komisija za delovna razmerja podjetja objavlja prosta dela in naloge:

1. vodja računovodske službe

— za nedoločen čas

Pogoji: VII/1 ali VI/1 stopnja strokovne izobrazbe, dipl. ekonomist, dipl. org. dela ali ekonomist, organizator in 4 leta delovnih izkušenj. Poskusno delo po pravilniku.

2. finančni knjigovodja

— za nedoločen čas

Pogoji: VI/1 stopnja strokovne izobrazbe, ekonomist in 3 leta delovnih izkušenj ali ekonomski tehnik z možnostjo ugotavljanja z delom pridobljene delovne zmožnosti. Poskusno delo po pravilniku.

3. tajnica razvojno tehničnega področja

— za nedoločen čas

Pogoji: V. stopnja strokovne izobrazbe tehnične smeri in eno leto delovnih izkušenj. Od kandidat pričakujemo, da obvladajo tehnično strojno risanje in strojepisje. Poskusno delo po pravilniku.

Kandidate vabimo, da pošljejo svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjih izkušenj na naš naslov. Objava velja do zasedbe nalog. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

Uspela seminarja Iskra CAOP-MIKE Software

Z lokalnimi računalniškimi mrežami (LAN) in z računalniškim izmenjavanjem podatkov (RIP) oz. dokumentov na osnovi EDIFACT standarda, sta se odprli popolnoma novi možnosti za poslovno komuniciranje, tako navznoter kot tudi navzven. Izredno velikimi ekonomskimi učinki. Tem temam sta bila posvečena dva uspeša seminarja, ki ju je organizirala Iskra CAOP — MIKE Software.

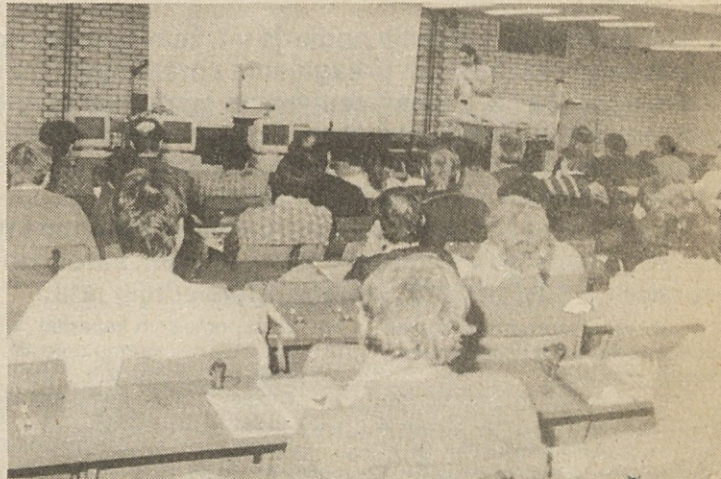
Prvi je imel seminar Slobodan Simič, in sicer, na temo »Razsežnost v majhnosti ali lokalne mreže nekoliko drugače«. Poudarek seminarja je bil na prepričanju predavatelja, da lokalne mreže, za razliko od ostalih mrež, namenjenih prenosu podatkov, še posebej podpirajo informacijski proces lokalnega okolja ter samostojno ustvarjalnost posameznika. V praktičnem delu, pod nazivom »LAN v živo« je sodelovalo podjetje ART pod okriljem Iskre Commerce.

Teden dni pozneje, 8. decembra je imel seminar mag. Džordž Krstič pod nazivom »Osnove RIP na osnovi

EDIFACT standarda«, kar tvori osnovo modernega svetovnega poslovnega komuniciranja. Ob tej priložnosti je tov. B. Debeljak prikazal celovito ponudbo Intertrade, Tozd lop, glede šolanja, svetovanja in inženiringa v zvezi z RIP na osnovi EDIFACT standarda.

K visoki vsebinski in tehnični ravni obeh seminarjev je veliko prispevala izredna kakovost najnovejšega Iskrinega Dataskopa — barvnega LCD projektorja, ki ima neposredni vhod z EGA kartice osebnega računalnika.

DK — LD

Iskra Baterije Zmaj

Slavnostna seja delavskega sveta

Priznanja jubilentom, nagrade nagrajencem

Že po tradiciji so v Zmaju tudi tokratno sejo delavskega sveta ob dnevu republike, 29. novembru, povezali s slavnostno podelitvijo priznanj letošnjim jubilentom dela in nagrad letošnjim nagrajencem te delovne organizacije.

Slavnostni govornik na seji je bil direktor Zmaja Vlado Podlogar, ki je skupaj s predsednikom delavskega sveta tovarne Srečkom Jermanom priznanja in nagrade tudi podelil. Prejeli so jih:

Jubilanti 10-letnega dela:

Dušana Brankovič, Rufada Mesič, Leopold Fakin, Alojz Frkalj, Bojan Groznik, Jana Jerič, Petra Jovič, Zinka Kostreševič, Emilijan Kanc, Anica Kastelic, Boris Ličof, Milena Margetič, Nevenka Mirjanič, Boštjan Prebil,

Mojca Pestotnik, Alojz Perme, Zlatko Planinc, Janja Pajk, Jožica Perme, Nuška Rus, Obrenka Stojkovič, Jožefa Stih, Šemsa Tančič, Jožefa Žinger, Jožica Žagar-Šilc in Ivanka Zajec.

Jubilanti 20-letnega dela:

Zvone Cirkvenčič, Vida Gorišek, Veronika Gantar, Jožefa Robida, Georgina Sirotič, Aleš Smrdel, Lizika Strnad, Roman Tratar, Jožefa Turek, Alojzija Verbič, Boži-

dar Velikonja in Desanka Žnidaršič.

Jubilanti 30-letnega dela:

Slavko Antončič, Bogoljub Baraga, Marajja Bambič, Stanka Dimitrijevič, Pavla Grabljevec, Stane Končina, Marija Lohkar, Bogomir Mihelčič, Rozina Petek, Franc Srebotnik, Daniela Vidic, Terezija Vinkler, Filip Medved in Alojzija Zorec.

Podobno kot drugod v Iskri in sploh v gospodarstvu, podeljujejo tudi v

Zmaju nagrade za uspešno zaključene naloge in projekte oz. delovne dosežke. V Zmaju so letos najbolj ponosni na projekt finančno informacijskega sistema, zatem projekt HOBBA ter uvajanje računalniško vodene kalkulacije plana in analize, izredno uspešno pa so zaključili tudi dve razvojni nalogi, in sicer razvoj nove baterije GAS 4 in razvoj sistema Li CFx.

Nagrade za uspešno izvedbo teh nalog so prejeli Tomaž Dereani, Katarina Možina, Vlado Afrič, Tanja Ribič, Janez Kokalj, Danica Žnidaršič, Karmen Oberč, Matjaž Bavdež, Stane Savič, Marina Valentinčič, Jože Rus, Edina Orlandič, Stane Savič, Boris Senica, Franc Srebotnik, Jože Hren in Tadeja Gornik.

LD

Iskra — Baterije Zmaj, p.o.
Podjetje za izdelavo baterij in baterijskih trošil
61000 Ljubljana, Stegne 31

Na podlagi 61. člena statuta podjetja razpisuje delavski svet podjetja naslednje naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

- direktor finančnega področja
- direktor področja za plan in ekonomiko poslovanja

Kandidati morajo poleg splošnih zakonskih pogojev in psihofizičnih lastnosti, določenih v razvidu, izpolnjevati še naslednje:
pod 1 — visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri in nad 4 leta ustreznih delovnih izkušenj
pod 2 — visoka ali višja izobrazba ekonomske ali organizacijske smeri in nad 4 leta ustreznih delovnih izkušenj.

Kandidate vabimo, da pošljejo svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjih delovnih dosežkov v 8 (osmih) dneh na naš naslov, s pripisom »za razpis«.
O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

Iskra — Baterije Zmaj, p.o.
Podjetje za izdelavo baterij in baterijskih trošil
61000 Ljubljana, Stegne 31

Komisija za delovna razmerja podjetja objavlja prosta dela in naloge:

1. vodja službe za organizacijo poslovanja

— za nedoločen čas

Pogoji:

VII/1 ali VI/1 stopnja strokovne izobrazbe, dipl. org. dela, dipl. ekonomist ali organizator dela, ekonomist, in 4 leta delovnih izkušenj. Od kandidatov pričakujemo poznavanje osnov računalništva in računalniške tehnologije. Poskusno delo po pravilniku.

2. projektant informacijske opreme

Pogoji:

VII/1 stopnja strokovne izobrazbe ustrezne smeri in 4 leta delovnih izkušenj ali VI. st. strokovne izobrazbe ustrezne smeri z možnostjo ugotavljanja z delom pridobljene delovne zmožnosti, pasivno znanje angleškega jezika, poznavanje strojne in programske opreme na področju komunikacijskih mrež. Poskusno delo po pravilniku.

Kandidate vabimo, da pošljejo svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjih izkušenj na naš naslov. Objava velja do zasedbe nalog.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

Digitalni sistemi prenosa na Koroškem

Konec novembra smo dogradili sistem večkanalnih digitalnih zvez na relacijah: Ravne — Prevalje, Ravne — Mežica in Ravne — Črna na Koroškem. Ta sistem s katerim so Ravne postale sodobno opremljeno središče telekomunikacijskih zvez za potrebe PTT na Koroškem, je priključen na magistralno zvezo, ki je bila vzpostavljena letos oktobra z vključitvijo multipleksne in radiorelejne opreme ter digitalnih central EWSD v Mariboru in Ravnah. Naša sogovornika sta ing. Milan Doganoc in Marjan Možina.

Nove telekomunikacijske zmogljivosti na Koroškem sodijo v izgradnjo širšega telekomunikacijskega sistema?

Po pogodbi med PTT Slovenije in PTT Maribor na eni strani ter Iskro SOZD, Iskro Telekom in Iskro Elektrozeve na drugi, je Iskra Elektrozeve dobavitelj digitalne multipleksne in linijske opreme ter digitalnega radiorelejnega sistema. Slednji je 140 Mbit/s, multipleksna oprema pa 2, 34, in 140 Mbit/s.

Dograjen sistem prenosa na Koroškem sodi v začetek realizacije omenjene pogodbe po kateri je pred nami še izgradnja sistema prenosa med glavno centralo v Mariboru in končnimi postajami: Rotovžem, Marijeto in Dravskem polju, Selnico, Rušami, Pekrami ter z vzpostavitev samostojnih zvez na relacijah: Lenart — Benedikt, Cerkvenjak, Zg. Ščavnica in Ormož — Središče ob Dravi, Velika Nedelja, Miklavž, Ivanjokovi, Tomaž.

Kaj obsega pravkar zgrajen telekomunikacijski sistem na Koroškem?

smo dokazali, da smo te naprave sposobni kvalitetno izdelati in jih v dogovorjenih rokih vključiti v telekomunikacijsko omrežje. Težko je reči, koliko je vrednostni delež prenosa v posameznih sistemih telekomunikacijskega omrežja, ker se razmerje spreminja od sistema do sistema. Lahko pa omenimo, da predstavlja vrednost digitalne opreme prenosa

Z leve: vodja projekta ing. Milan Doganoc in sodelavec Marjan Možina

Vzpostavili smo digitalni telefonski prenos na relaciji Ravne — Prevalje, Ravne — Mežica, Ravne — Črna in analogno-digitalno konverzijo za relacije: Dravograd, Radlje ob Dravi, Slovenj Gradec. Vse naprave so izdelane v Iskri Elektrozeve.

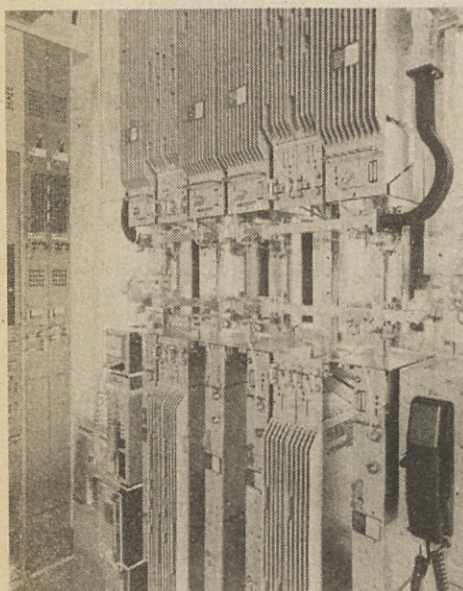
Sistemi digitalnega prenosa iz Iskre Elektrozeve so z uspešno vključitvijo na telekomunikacijsko omrežje prestali tudi pomemben test?

Z uspešno vzpostavitev teh zvez

za zvezo Maribor — Ravne na Koroškem približno 1/3 vrednosti celotnega sistema.

Skratka, z realizacijo omenjene pogodbe smo nadaljevali posodabljanje in izgradnjo digitalnih telekomunikacijskih omrežij, ki omogočajo Jugoslaviji digitalni vstop v sosednji državi (Avstrija, Italija) in naprej v svet. Zavedamo se, da moramo uspešen začetek nadaljevati in v tem smislu smo se tudi tržno usmerili.

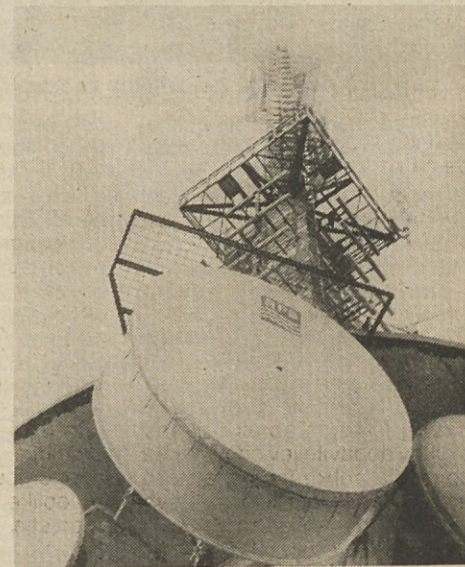
Boris Čerin

Radiorelejni sistem

Končno testiranje multipleksnih in linijskih naprav v Ravnah

Parabolična antena za magistralno zvezo na Plešivcu

Ustanoviti svoje podjetje — zakaj pa ne?

Iskra Center za elektrooptiko bo s svojimi kapacitetami pomagala vsem, ki love veter podjetništva

Ko smo se lotili preoblikovanja delovne organizacije v novo obliko, smo za cilj izbrali povečanje sedanje poslovne uspešnosti. Pri tem smo ugotovili, da razpolagamo z večjim obsegom proizvodnih kapacitet kot jih potrebujemo sami. Odločili smo se, da jih ponudimo v uporabo vsem, ki imate lastne poslovne zamisli pa tudi voljo, da jih uresničite.

Razpolagamo s trenutno neizkoriščenimi prostori vseh vrst — od pisarniških, laboratorijskih, proizvodnih do skladiščnih. Drugim uporabnikom lahko ponudimo tudi del opreme. Naši delavci so si pridobili bogate izkušnje v razvoju, proizvodnji in trženju izdelkov visoke tehnologije. Če bo potrebno bomo tudi to znanje dodajali poslovnim zamislam, ki jih bomo pomagali uresničiti.

Poslovne pobude lahko pridejo od kjerkoli. Pomagali bomo tako lastnim

kot tujim, ki ste trenutno zaposleni kje drugje. Pričakujemo, da bo precej zanimanja tudi za pomoč pri tistih novih ali tistih obstoječih programih, ki jih bodo vodstva podjetij želela oblikovati v poslovno samostojna podjetja. Večina pobud vseh vrst bo gotovo prišla iz stegenskega bazena, zato smo pretekli teden na predstavitev projekta povabili direktorje tukajšnjih Iskrinih organizacij. Predstavitev je imela namen doseči dogovor o oblikah sodelovanja in razmejitvah delovanja glede na specifične posamezne interese.

Projekt je vzbudil odobravanje predvsem zaradi celovite pomoči pri pričetku dela in razvoju novih podjetij. Ne želimo se namreč omejiti le na vlogo ponudnika prostorov, ki so potrebni za delo novih podjetij, ampak ponujamo vse potrebno tako za organizacijo pričetka poslovanja po-

jetja kot tudi vsestransko podporo pri poslovanju. Predlagateljem bomo pomagali že pri pripravi poslovnega načrta, da bodo svojo pobudo pripravili do realizacije. Pomagali bomo tudi pridobiti sredstva, ki bodo potrebna za pričetek dela novih podjetij.

Ko bo podjetje pričelo z delom, mu bomo nudili poceni uporabo servisnih storitev od uporabe sejne sobe, telekomunikacijske opreme, preko tajniških opravil do zagotovitve finančno-računovodskega servisa. Za posamezne poslovne funkcije bomo zagotovili specializirano svetovanje, stalno pa bo moč dobiti podporo tudi pri poslovanju.

V celoti se pomoč, ki jo nudimo, kaže kot proces usposabljanja posa-

meznikov in skupin za uspešno samostojno vodenje podjetja. Gre za koncept podjetniškega inkubatorja. Pri njegovi uresnitvi nam pomaga mednarodno podjetje ININ, ki se je na podlagi znanja ameriškega soustanovitelja specializiral za tovrstne projekte. V Sloveniji že vodi organizacijo podjetniških inkubatorjev pri dveh večjih podjetjih.

Projekt je do sedaj vzbudil že precej odmevov in nedvomno ga bo tudi tokratna predstavitev. Če vas zanima, jo podrobno, se oglasite pri Zoretu Lukinu (tel. 573-215 i.i.t. 350). Vsak dan bo med 10.00 in 12.00 uro skrbel za stik z novimi morebitnimi koristniki uslug podjetniškega inkubatorja.

Iskra Center za elektrooptiko in mednarodno podjetje ININ

Podjetniški inkubator bo novemu podjetju pomagal pri:

- pripravi nove zamisli
- pridobitvi prostorov
- zagotovitvi potrebnih sredstev
- tekočem poslovanju

Iskra Invest servis

OZD danes in nikoli več

Na letošnje Silvestrovo bomo simbolično pokopali vse organizacije združenega dela. Na njihovo mesto bomo na novo ustoličili podjetja, ki smo jih pred leti vrgli v gospodarski smetnjak. Za »vesoljno« Iskra pa se obeta nova organiziranost v obliki delniške družbe.

Spremembe zakona o podjetjih so bile objavljene 7. julija letos, zaradi prevajalske zamude pa so imeli gospodarstveniki na voljo integralni tekst v slovenščini šele 20. julija — torej zelo malo časa za preoblikovanje na dan 31. decembra letos. Vse OZD so se znašle pred vprašanjem, kako uskladiti svojo organiziranost glede na novi zakon.

Za naše — recimo kar po novem — podjetje je bilo to še težje, ker smo že dolgo vrsto let organizacija skupnega pomena in smo se tudi razvijali skladno z voljo delovnih organizacij v sozdu.

Posledica tega je, da imamo sedaj 95 odstotkov vseh storitev znotraj Iskre, in obratno 95 odstotkov dobaviteljev od zunaj, kar povzroča velike finančne oziroma likvidnostne probleme. V svojih poslovnih knjigah imamo 70 odstotkov združenih sredstev (vrednost osnovnih sredstev v stavbah in opremi v stolpnici ter

skupnih napravah na kompleksu Stegen).

Zaradi tega je imel Invest servis od družbe velike težave, saj smo po formalni plati izkazovali nizko stopnjo akumulativnosti in bili tudi grobo omejevani pri izplačilih osebnih dohodkov. Skladno z zakonom o podjetjih, ki je bil prvotno sprejet koncem decembra lani, smo načrtovali pravno obliko skupnega podjetja, vendar je sprememba zakona to pravno možnost črtala oziroma preprosto prepovedala. Zaradi tesne povezanosti naše dejavnosti z Iskra in zaradi omenjenih združenih sredstev smo delovnim organizacijam, ki so lastnice poslovnih stavb in skupnih naprav, ponudili v podpis pogodbo o združitvi sredstev v družbeno podjetje. V tej pogodbi, ki ima dolgoročen značaj, smo opredelili oblike soupravljanja novega podjetja, kakor tudi določila, ki urejajo vprašanje delitve rizika in dobička. Izdelali smo predlog dveh ločenih pogodb. Eno za

Stegne, drugo za PPC-stolpnico in jo poslali lastnicam teh objektov, ki jih je 24, v podpis. Te pogodbe smo posredovali že letošnje julija meseca s tem, da bomo se s posameznimi organizacijami tudi pogovarjali in posebej obrazložili namen in vsebino pogodb z vsemi podrobnostmi. Sedaj ugotavljamo, da smo le od dveh podjetij dobili pisna mnenja oziroma pripombe. Obe podjetji navajata, da bi bila sicer možna taka oblika sodelovanja, vendar je Iskra Commerce kot največja lastnica stolpnice dala prednost drugačni rešitvi problema. Domnevamo, da je v njihovem poslovnem interesu, da omenjena združena sredstva oziroma plasmaje sredstev potegnejo nazaj, torej jih vpišejo v lastne poslovne knjige. S takimi njihovimi spremembami se v osnovi menja bistvo našega predloga, zato sedaj pripravljamo novo pogodbo, ki bo sicer na dolgoročni način urejala opravljanje naših storitev, vendar na čisto konkurenčnih principih. Tako nas novo nastali položaj tudi sili, da še temeljiteje proučimo donosnost posameznih dejavnosti in že s statutom podjetja uredimo organizacijske in pravne temelje.

Kot osnovni princip smo v statutu napisali, da naše podjetje ne bo imelo nobenih prioritarnih dejavnosti in da bomo vlagali v posamezne dejavnosti le v primeru, če bodo dolgoročno rentabilne in prispevale k splošnemu ugledu podjetja.

Predlagano je skrčenje delavskega sveta, ker se del pristojnosti izvrševanja posameznih aktov prenaša na direktorja. V prihodnje naj bi delovalo eno samo izvršilno telo, to je kadrovski odbor, v katerega pristojnost bi sodila tudi delovna razmerja, družbeni standard in varstvo pri delu. Odbor naj bi imel tri člane.

Delavski svet je določil predlog statuta, ki ga bomo sprejemali 5. decembra na referendumu. (Opomba: Ta sestavek je bil napisan proti koncu novembra).

Glede na osnutek pogodbe za ustanovitev Iskra delniške družbe navaja le-ta »specializirane« dejavnosti v delniški družbi. To so Commerce, servis in naše podjetje. Na omenjeni osnutek smo dali tudi pripombe, ena od pomembnih pa je, da prispevamo za financiranje delniške družbe delež le od eksterne prodaje (in ne od celotne prodaje), s čimer bi preprečili vkalkuliranje teh stroškov v ceno Iskrinih proizvodov.

S statutom smo tudi spremenili ime. Nismo več delovna organizacija Invest servis, ampak podjetje Iskra Invest.

1949

1956

1965

1967

1972

1975

1980

1987

Od oblike do designa

OBLIKOVANJE je običajen, vendar ne povsem ustrezen domači izraz za industrijski design (dizajn), torej za dajanje oblike predmetu z upoštevanjem skladnosti med funkcionalnostjo, estetiko in tehnološkim procesom. Medtem ko tujka DESIGN obsega tudi snovanje in ustvarjanje izdelka v njegovem širšem družbenem, proizvodnem, distribucijskem in potrošnem okolju, pomeni beseda OBLIKOVANJE zgolj določanje njegovih formalnih zunanje-oblikovnih značilnosti. Šele s predpono INDUSTRIJSKI se termin OBLIKOVANJE do neke mere približa pojmu industrijska designa.

Mednarodni svet organizacij za industrijski design (ICSID) je leta 1964 postavil definicijo, ki jo — prilagojeno domačemu pojmovanju — najdemo tudi v Leksikonu CZ: »Industrijsko oblikovanje je ustvarjalnost, katere temeljni cilj je določitev likovnih kvalitet industrijsko narejenih izdelkov. Ob tem, da se uresni-

čujejo kot zunanja podoba izdelka, te oblikovne kvalitete zadevajo predvsem tista strukturna in funkcijska razmerja, ki neki sistem spreminjajo v soodvisno celoto s stališča izdelovalca in porabnika hkrati. Industrijsko oblikovanje zajema vse vidike človekovega okolja, ki so pogojeni z industrijsko proizvodnjo.«

V istem leksikonu najdemo pod naslovom Slovensko sodobno industrijsko oblikovanje fotografije dvanajstih primerov, med katerimi je tudi znameniti telefon ETA-80 avtorja Davorina Savnika. Omenjeni izdelek in nekateri drugi so dobili številna mednarodna priznanja za dobro obliko. Vemo, da jih proizvaja Iskra Terminali, ki si je omislila slógan: »Terminals — blagovna znamka Iskre, ki jamči kakovost in design.« S tem očitno poudarja, da ne zagotavlja samo lepe zunanosti, marveč tudi kultivirano jedro in okolje svojih izdelkov.

Uresničevanje takšne ambicije je v naših družbenih in

gospodarskih razmerah izjemno težka naloga. Zahteva vztrajno in brezkompromisno prilagajanje vrhunskim svetovnim dosežkom in standardom. Iskra Terminali se v tej smeri močno trudi, o čemer pišemo tudi v današnji številki glasila.

Kaj pa domače tržišče, po-

rabniki, kupci? Ali so dovolj pripravljeni na sprejem sodobne telefonije, zlasti digitalizacije in ISDN? Če je odgovor negativen, bo namreč Iskrina blagovna znamka še naprej lahko jamčila zgolj OBLIKOVANJE, torej — YU industrijski design:

Kazimir Mohar

AWARDS FOR GOOD DESIGN

U.K. Domestic Phone of the Year

TOKYO 84
JAPAN

INDUSTRIAL DESIGN
YUGOSLAVIA
BELGRADE 1984
CHAMBER OF ECONOMY

GOOD
INDUSTRIAL DESIGN
HANNOVER 1980
WEST GERMANY

Zbirka priznanj za design

8TH BIENNIAL OF
INDUSTRIAL DESIGN
LJUBLJANA 1979
YUGOSLAVIA

DESIGN CENTRE
STUTT GART 1981
WEST GERMANY

DESIGN CENTRE
BELGRADE 1982
YUGOSLAVIA

Ob odhodu v pokoj se je od sodelavk in sodelavcev prisrčno poslovil **Ivan Munih**, dolgoletni sodelavec Iskre Avtoelektrike Nova Gorica. V kolektiv je prišel že leta 1963, delal je na liniji rotorja in na liniji glavnega sestava, od maja 1984 pa je kot čuvaj varoval imovino. Člani kolektiva smo ga poznali kot skromnega in vestnega in kot takega ga bomo tudi pogrešali. Vendar ne do dolgo, saj je bil na prisrčnem slovesu povabljen ob vsaki priložnosti še na obisk. Ob kozarčku rujnega vinca so mu zaželeli vse najlepše v zaslužnem pokoju ter mu poklonili lepo stensko uro v spomin na njegovo delovno prehojeno pot v kolektivu. (M. R.)

Zahvala

Ob odhodu v pokoj se najlepše zahvalujem vsem sodelavkam in sodelavcem za lepo darilo in Vam želim še veliko delovnih uspehov hkrati

Ela Kokalj

In memoriam Peter Grčar

V začetku novembra smo v ožjem krogu prijateljev pokopali dolgoletnega vodilnega delavca Iskre Petra Grčarja. Rojen je bil v Ljubljani leta 1924, kjer je tudi pričel in končal šolanje. Po poklicu je bil diplomirani ekonomist, napravil zunanjetrgovinsko šolo, govoril aktivno nemško in angleško.

Do prihoda v Iskro je delal pretežno kot komercialni direktor v nekaj proizvodnih organizacijah in si pridobil precej izkušenj, ne le v notranjem in zunanjetrgovinskem poslovanju ter raziskavi tržišča, ampak tudi v spoznanju različnih proizvodnih procesov.

Vse te izkušnje so mu močno koristile pri delu v Iskri, kjer se je zaposlil 1966 leta. Prvih osem let je vodil planško-analitsko področje združenega podjetja. Delavski svet združenega podjetja Iskra Kranj je v letu 1967 odredil začasno upravo v Tovarni elektromotorjev v Železnikih. Za člana odbora je bil imenovan Peter Grčar.

Po reorganizaciji Iskre v takratni branžni sistem leta 1975 je prevzel mesto pomočnika glavnega direktorja delovne organizacije »Široka

potrošnja«. Upokojil se je leta 1984.

Vse znanje mu je služilo kot dolgoročna in temeljita osnova za razumevanje in reševanje poslovnih problematike. Zelo dobro je poznal proizvodni proces, gibanje stroškov, problem delovne sile in dogajanja na tržišču ter poznavanjem stroja in pretakanja obratnih sredstev ter seveda finančnega sistema z vsemi njegovimi specifičnostmi.

To znanje je v zadnjih letih koristno uporabil predvsem v izdelavi posameznih programov in potem v vodenju sanacije treh temeljnih organizacij Široke potrošnje, ki so kronično poslovale z izgubo. Rezultati so se kmalu pokazali, ker je bilo delo dobro opravljeno.

Bil je lik poštenega delovnega človeka, cenil je dobro delo, gospodarjenje, bil kritičen do nepravilnosti, zagovornik delovnega reda in discipline na vseh področjih poslovanja, kot vodilni delavec pa zelo cenjen in spoštovan.

Delavci Elektromotorjev se mu zahvaljujemo za vse kar je storil za našo tovarno.

Tone Lavtar

Pravniški kotichek

Imamo nov Zakon o temeljnih pravicah iz delovnega razmerja

Končno smo dobili ta zakon, ki bi lahko bil celo boljši, četudi malo obširnejši.

Ogledali si bomo le najvažnejše novosti, saj bo o njem nešteto seminarjev, internih posvetov tudi v okviru Iskre itd.

Predvsem navajam, da je zakon o združenem delu, ki je doslej urejal delovna razmerja, nehal veljati, razen 2. oddelka VI. poglavja (pravice, obveznosti in odgovornosti družbenih pravnih oseb v pravnem prometu družbenih sredstev, dokler ne bodo glede tega sprejeti novi predpisi.

Med novostmi je vsekakor določba, da nimamo več petih, temveč le tri ukrepe, ki jih je mogoče izreči zaradi kršitve delovne dolžnosti in obveznosti in to javni opomin, denarno kazen in prenehanje delovnega razmerja. Javni opomin in denarno kazen izreče organ upravljanja, prenehanje pa disciplinska komisija. Proti takemu ukrepu lahko delavec ugovarja v roku 8 dni od prejema pismenega odprava. Če s pritožbeno odločbo ni zado-

voljen ali ugovora pristojni organ ne izda v 30 dneh, se delavec lahko obrne na pristojno sodišče (kakor že sedaj).

Iz katerih razlogov lahko preneha delovno razmerje, navaja zakon 12 okoliščin. S kolektivno pogodbo bodo urejeni pogoji za izrek tega ukrepa, kakor verjetno tudi postopek pred komisijo ali delodajalcem. Delavec se lahko obrne na sodišče le v roku 15 dni od prejema negativne odločbe. Katero je to pristojno sodišče, tega zakon ne pove, vsekakor bo to sodišče združenega dela.

Ker ima v zvezi z izvajanjem tega zakona določene obveznosti tudi organizacija ali delodajalec, so za njiju predvidene občutne kazni, npr. od 5.000.000 do 45.000.000 dinarjev, za odgovorno osebo pa od 100.000.000 do 10.000.000,— dinarjev. Torej se ne kaže šaliti s predpisi. Kazni bo izrekel sodnik za prekrške, ne gospodarski oddelek sodne enote.

Kdaj se lahko izreče ukrep prenehanja delovnega razmerja in o prenehanju brez ukrepa pa drugič.

Lojze Cafuta

Zahvala

Ob smrti našega atija

Srečka Ambroša

se iskreno zahvaljujemo sodelavkam in sodelavcem v Delovni skupnosti in DO Iskra Kibernetika za izraze sožalja, denarno pomoč, darovano cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti

žalujoča otroka Mitja, Tina in mami Sonja

Ob izgubi najine mame

Marijane Zdražnik

se iskreno zahvaljujemo sodelavkam in sodelavcem v TOZD TSD in Orodjarna, za izražena sožalja, darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti

sinova Marjan in Vinko

Ob nenadni smrti dragega sina in brata

Mirjana Kresoviča

se iskreno zahvaljujemo sodelavcem, sindikatu in podjetju Iskra Commerce za izraženo sožalje, cvetje in denarno pomoč ter spremstvo na njegovi zadnji poti

žalujoči mama Angelca in brat Rajko Kresovič.

Tudi to je ena od priložnosti!

V delovni organizaciji Iskra Orodja, Ljubljana, Stegne 15 sprejemamo prednaročila za nakup stereo radiokasetofonov RMS 401 Hania.

V redni prodaji boste morali za njega odšteti 12.543.660,—din, mi pa Vam ob takojšnjem plačilu nudimo 44% popusta.

Oglasite se osebno ali po telefonu 573-801 vsak dan od 7.00 do 13.000 ure pri tov. Mojci Marčun.

Z enim telefonskim pozivom boste prihranili 5.468.160.—din!

Zahvala

Sodelavkam in sodelavcem ter OO sindikata TOZD Stikala se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč ob nesreči. Hvala tudi socialnim delavkam.

Jože Nunar

**Iskra SOZD
Komisija za nagrajevanje
uspešnih diplomskih in magistrskih nalog**

V skladu s Pravilnikom o nagradah in priznanjih Iskre objavlja razpis

nagrada za uspešne diplomske in magistrske naloge Iskre

Namen nagrajevanja

je spodbujanje povezovanja študentov z organizacijami združene-ga dela in seznanjanje z njihovim bodočim delom, študentom omogočiti stik z raziskovalnim delom in konkretnimi nalogami pod strokovnim vodstvom profesorja — mentorja na visokošolski organizaciji in strokovnjakom mentorjem v organizaciji združenega dela ter vzpodbujati interes za reševanje problemov, ki se pojavljajo pri delu in poslovanju v organizaciji združenega dela Iskre.

POGOJI KANDIDIRANJA

Za nagrado lahko kandidirajo redni in izredni študenti, ki so zagovarjali diplomsko, oz. magistrsko nalogo v času od 16. oktobra 1988 do 31. decembra 1989. Za nagrado lahko kandidirajo le naloge, ocenjene najmanj z oceno 8.

Predvidene teme

- program in proizvodnja
- ekologija
- organizacija in informatika
- tržništvo oziroma zunanjetrgovinska dejavnost
- kadrovska-izobraževalna dejavnost

Naloge bomo ocenjevali na osnovi naslednjih kriterijev:

- izvirnost
- koristnost naloge za Iskro
- zamenljivosti vgrajevanja tujih materialov in opreme z domačimi (kjer je to možno oz. racionalno)

Za vsak kriterij je možnih od 0 do 50 točk.

Nagrade

Podelili bomo do 10 nagrad v višini povprečnega osebnega dohodka v Iskri v zadnjem trimesečju pred podelitvijo nagrad. Podelitev nagrad bo predvidoma v maju 1990.

Način prijave

Kandidati za nagrade morajo poslati en izvod naloge skupaj s prijavnico, ki jo dobijo v kadrovskih službah Iskre najpozneje do 15. januarja 1990 na naslov SOZD Iskra, DSSS, Trg revolucije 3/XII, Ljubljana s pripisom »za komisijo za nagrajevanje uspešnih diplomskih nalog«.

Komisija za nagrajevanje uspešnih diplomskih in magistrskih nalog

Zgodovinski muzej

V št. 28 (21. 8. 89.) smo objavili, da pripravlja Iskra tudi svoj kotiček v Tehniškem muzeju Slovenije v Bistri. K sodelovanju so pozvane vse Iskrine organizacije.

Temu pozivu smo se odzvali tudi v »Instrumentih« v Otočah. Nastaja pa problem v pomanjkanju eksponatov, predvsem iz zgodnjih let nastanka tovarne. Zato se obračamo s prošnjo na vse Iskrine organizacije, ki imajo katerikoli naš instrument (za vgradnjo ali prenosni), ki je bil izdelan pred 1970, da bi ga nam odstopile za ta namen.

Instrumenti so lahko tudi neuporabni, za uporabne pa smo v primeru, da so za nas interesantni, pripravljeni nuditi kompenzacijo.«

Vaša sporočila pričakujemo na naslov:

ISKRA INSTRUMENTI OTOČE, p.o.

Otoče 5a

64244 PODNART

ing. S. Gradnik

Obvestilo

Poleg svoje dosedanje dejavnosti bo **Stanovanjska zadruga Iskra**, p.o. s 1. 1. 1990 razširila svoje poslovanje in sicer:

- organiziranje nakupa in prodaje stanovanj in stanovanjskih hiš za svoje člane
- pridobivanje stavbnih zemljišč, potrebnih za graditev stanovanj in stanovanjskih hiš
- organiziranje vzdrževanja in prenove stanovanj in stanovanjskih hiš
- zbiranje in vodenje evidence zainteresiranih članov za nakup stanovanj, stanovanjskih hiš in zemljišč
- v primeru nepopolne dokumentacije, vam nudimo pomoč pri ureditvi in pridobitvi potrebnih dokumentov
- nudenje strokovne pomoči pri pridobivanju najemnih stanovanj oz. reševanje stanovanjske problematike

Poleg že dosedanjih članov (ki jih ima Stanovanjska zadruga Iskra trenutno že okoli 400) **vabimo vse zainteresirane delavce in občane, ki gradijo ali adaptirajo stanovanje ali stanovanjsko hišo ali imajo kakšen drugačen problem, oz. željo s področja naše dejavnosti, da se včlanijo.**

V smislu uspešnega, po zahodnem modelu usmerjenega poslovanja naj še dodamo, da je naše poslovanje kvalitetno, hitro, korektno in zanesljivo, saj tu delamo ljudje, ki poleg nekaj drugih, s tem povezanih dejavnosti, že vrsto let opravljamo predvsem **delo s področja reševanja stanovanjske problematike in družbenega standarda.**

Naš naslov: Stanovanjska zadruga Iskra, p. o. Stegne 21 (nizki objekt («baraka») pri stolpnici CSA) 61000 Ljubljana

Telefon: (061) 572-331

Uradne ure: **ponedeljek, torek, četrtek**, od 9. do 12. **sreda** od 14. do 16.

Izid žrebanja praznične nagradne križanke

Žreb je med reševalce nagradne križanke razdelil nagrade takole: 1. nagrado v višini 1.500.000 din dobi Milivoj Žmitek, Liňhartova 96, Ljubljana. Dve drugi nagradi po 750.000 din pa prejmeta: Janko Rošelj, Fužina 38, 61303 Zagradec in Anica Verbič, Podolnica 29, 61354 Horjul.

Iskra Elektromotorji, Industrija elektromotorjev in gospodinjskih aparatov,

64228 Železniki, Otoki 21

Novoletni popust

50% za štedilnike

45% za ostale gospodinjske aparate

nižje cene za gotovinska plačila veljajo v decembru

v prodajalnah: Železniki, Otoki 21 (064) 66-441, Rateče 4 (064) 631-625

Od ponedeljka do petka od 6. do 13. ure.

Mali oglasi

Podarim televizor ČB dober, razen ekrana. Tel. (061) 315-285
Limonovce-cepljene prodam, različnih velikosti. Informacije na telefon: 576-231, interna 307. Prešeren.

»Ugodno prodam zelo dobro ohranjen avto Z 101, letnik 79, prevoženih 55 km, in dve novi zimski gumi za Z 101. Če ste interesent in se želite dobro voziti pokličite (064) 23-221.« Peter Leban, Moša Pijade 17, 64000 Kranj.

Iskra

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva Iskra — SOZD elektrokovinske industrije — Ljubljana. Ureja uredniški odbor. Glavni urednik: Miloš Pavlica, odgovorni urednik Dušan Željeznov, tehnični urednik Drago Pečenik. Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo. Naslov: Ljubljana, Gregorčičeva 23, telefon: 223-977. Priprava za tisk: DIC TOZD Grafika, Novo mesto. Tisk: ČTP Pravica — Dnevnik, TOZD Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oproščeno plačila davka od prometa proizvodov.